

Selvitys OP Ryhmän
hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä
vuonna 2015

Selvitys OP Ryhmän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä

Tämä selvitys kuvaa OP Ryhmän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää. Luottolaitoksen ja arvopaperin liikkeeseenlaskijan on lain mukaan esitettävä selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä. OP Ryhmään kuuluva liikkeeseenlaskija (Pohjola Pankki Oyj) laatii oman selvityksen ohjaus- ja hallinnointijärjestelmästä ja kyseinen selvitys noudattaa oleellisin osin OP Ryhmän selvitystä. Tämä OP Ryhmän selvitys koskee keskusyhteisökonserniin kuuluvia muita luottolaitoksia pois lukien edellä mainittu liikkeeseenlaskija. Osuuspankit tulevat julkaisemaan omat selvityksensä hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä.

Sisällys

1	Hallinnointi ja johto	2
2	Ryhmä- ja konsernirakenne sekä hallintoelimet	2
3	Keskusyhteisön osuuskunnan kokous	7
4	Hallintoneuvosto ja sen valiokunnat	8
5	OP Ryhmän pääjohtaja ja OP Osuuskunnan toimitusjohtaja sekä johtokunta	20
6	Johtamisjärjestelmä	31
7	Sisäinen ja ulkoinen valvonta.....	34
7.1	Sisäinen valvonta.....	34
7.2	Ulkoinen valvonta	38
8	Taloudellinen raportointiprosessi	40
9	Palkitseminen.....	42
10	Sisäpiirihallinto	47
11	Tiedonantopolitiikka	48
12	Yhteiskuntavastuu.....	48
13	Hallinnointiperiaatteiden päivitys.....	49

Selvitys OP Ryhmän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement)

1 Hallinnointi ja johto

Tämä selvitys OP Ryhmän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement), on laadittu luottolaitoslain (luottolaitosdirektiivin ja vakavaraisuusasetuksen CRD4/CRR), arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 §:n ja soveltuvin osin Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (2015) suosituksen 54 mukaisesti. Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Selvitys sisältää myös eräitä muita keskeisiä hallinnoinnin osa-alueita, joita koskevat ajantasaiset tiedot ovat saatavilla OP:n internetsivuilla www.op.fi > OP Ryhmä > Hallinnointi.

OP Ryhmän johtokunta käsitteli 16.2.2016 tämän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen. Myös OP Ryhmän hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta arvioi selvityksen kokouksessaan. Ryhmän tilintarkastaja KPMG Oy Ab on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Tämä selvitys OP Ryhmän hallinnointi ja ohjausjärjestelmästä on saatavilla OP:n internet-sivuilla www.op.fi > OP Ryhmä > Hallinnointi > Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä > Vuosi 2015. Tämä selvitys sekä OP Ryhmän tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus ja vuosikatsaus ovat saatavilla OP:n internetsivuilla www.op.fi > Media > Aineistopalvelu.

OP Ryhmän ja sen keskusyhteisön OP Osuuskunnan (keskusyhteisö) päätöksenteko ja hallinto perustuvat voimassa olevien Suomen lakien ja niiden nojalla annettujen normien noudattamiseen. OP Ryhmän toimintaa säätelevät etenkin laki talletuspankkien yhteenliittymästä, laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista, laki luottolaitostoiminnasta, vakuutusyhtiölaki, osuuskuntalaki ja osakeyhtiö-laki.

Ryhmän hallinnointiperiaatteet noudattavat soveltuvin osin ja osuustoiminnallisuuden erityispiirteet huomioon ottaen Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n lokakuussa 2015 hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia.

Lisäksi OP Ryhmä noudattaa toiminnassaan Hyvän liiketavan periaatteita (Code of Business Ethics).

2 Ryhmä- ja konsernirakenne sekä hallintoelimet

Ryhmärakenne

OP Ryhmä

OP Ryhmä on osuustoiminnallinen, vuonna 1902 perustettu itsenäisten osuuspankkien sekä ryhmän keskusyhteisön tytäryhtiöineen muodostama keskinäisessä yhteisvastuussa toimiva finanssiryhmä. Ryhmän menestyksen perusta on vahvasti sidoksissa omistajajäsenten, asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden taloudellisen menestyksen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen. Suomalaisuus on tärkeä osa ryhmän identiteettiä.

OP Ryhmän muodostavat 31.12.2015 tilanteessa 178 itsenäistä osuuspankkia sekä niiden omistama keskusyhteisö OP Osuuskunta tytäri- ja lähiyhtiöineen. Ryhmän toiminta perustuu osuustoiminnallisuuteen; yhdessä tekemiseen ja menestyksen jakamiseen kaikkien kesken. OP Ryhmän perustehtävänä on luoda vahvan vakavaraisuutensa ja tehokkuutensa avulla kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja

hyvinvointia omistaja-asiakkaille ja toimintaympäristölle. Pitkäjänteinen asiakkaan ajattelemisen näkyy myös jatkuvana uudistumisena. Palveluja ja tuotteita kehitetään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

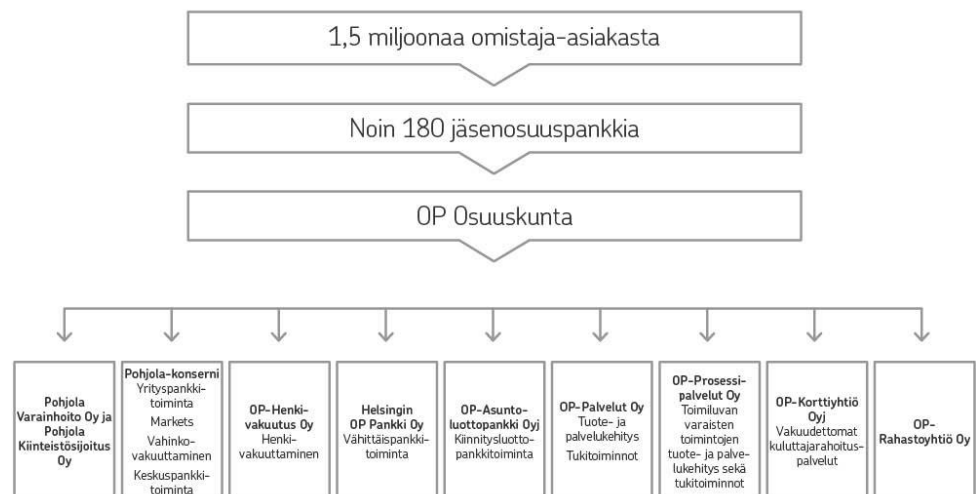
Ryhmän liiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin, jotka ovat pankkitoiminta, vahinkovakuutus ja varallisuudenhoito.

OP Ryhmä muodostuu kahdesta osasta:

1. osuuspankkien yhteenliittymästä
2. muusta OP Ryhmästä.

OP Ryhmän juridinen rakenne

OP Ryhmän luottolaitokset vastaavat toistensa veloista. EKP valvoo OP Ryhmää konsolidoidusti.

Osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, sen konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, keskusyhteisön jäsenluottolaitokset sekä niiden konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt omistavat yhdessä yli puolet.

OP Ryhmän muodostavat osuuspankkien yhteenliittymä sekä sellaiset yhteenliittymän ulkopuoliset yritykset, joiden äänivallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt omistavat yli puolet. OP Ryhmän laajuus eroaa osuuspankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että OP Ryhmään kuuluu myös muita yrityksiä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimpiä ovat vakuutusyhtiöt, joiden kanssa

yhteenliittymä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän. Lisäksi ryhmään kuuluu sairaalatoimintaa harjoittava Omasairaala Oy.

OP Ryhmän ja osuuspankkien yhteenliittymän juridista rakennetta on selvitetty tarkemmin OP Ryhmän tilinpäätöksessä. Osuuspankkien yhteenliittymä ei muodosta kirjanpitolaissa tarkoitettua konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua konsolidointiryhmää. Yhteenliittymän keskusyhteisö laatii talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen.

Osuuspankit

Osuuspankit ovat itsenäisiä, paikallista vähittäispankkitoimintaa harjoittavia talletuspankkeja. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yritysassiakkaille, maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Pääkaupunkiseudulla vastaavaa vähittäispankkitoimintaa harjoittaa keskusyhteisön täysin omistama tytäryhtiö Helsingin OP Pankki Oy. Pankin ylimääräinen yhtiökokous päätti 4.11.2015 muuttaa pankin osuuskuntamuotoiseksi talletuspankiksi. Uusi osuuspankki aloittaa toimintansa suunnitelman mukaan 1.4.2016.

Yritysmuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa ylintä päätösvaltaa käyttää omistajajäsenistä muodostuva edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen.

Keskusyhteisön hallintoneuvosto on vahvistanut osuuspankeille hyvän hallinnoinnin suositukset. Ne koskevat mm. osuuspankin hallintoelimiä ja toimivaa johtoa, sisäistä valvontaa sekä palkitsemista.

Päätöksenteko osuuspankissa

OP-liitot

OP-liitot ovat jäsenosuuspankkien alueellisia yhteistyöelimiä. Suomessa on 16 OP-liittoa. Liittojen rajat noudattavat pääpiirteittäin maakuntien rajoja.

OP-liitot nimeävät alueensa ehdokkaat OP Osuuskunnan hallintoneuvostoon. Lisäksi ne tekevät yhteistyötä mm. markkinointiin, yhteiskuntavastuuseen ja sisäiseen koulutukseen liittyvissä hankkeissa.

OP-liiton jäsenpankkien edustajista koostuva kokous valitsee hallituksen edustamaan liittoa ja hoitamaan sen asioita. Hyvän hallinnoinnin suositusten mukaan hallitukseen kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään yhdeksän (9) vuosittain valittavaa jäsentä.

OP Osuuskunta ja sen tehtävät

OP Ryhmän keskusyhteisö on OP Osuuskunta, ruotsiksi OP Andelslag. Keskusyhteisön kotipaikka on Helsinki.

Keskusyhteisössä ylin päätösvalta on osuuskunnan kokouksella ja sen valitsemalla hallintoneuvostolla. Operatiivista päätösvaltaa käyttää hallintoneuvoston valitsema johtokunta, joka koostuu ammattijohtajista. OP Osuuskunnan omistavat keskusyhteisön jäsenpankit.

Keskusyhteisön jäseninä voivat olla talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen osuuskunta on hyväksynyt. Jäseneksi ottamisesta päättää hallintoneuvosto.

Keskusyhteisön tehtävänä on yhteenliittymän keskusyhteisönä ja OP Ryhmän muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän johdossa olevana yrityksenä edistää ja tukea tasapuolisesti jäsenluottolaitostensa, muiden OP Ryhmään kuuluvien yritysten ja yhteisöjen sekä koko ryhmän kehitystä ja yhteistoimintaa. Tässä tarkoituksessa keskusyhteisö ohjaa ryhmän keskitettyjä palveluja, kehittää ryhmän liiketoimintaa, huolehtii ryhmän strategisesta ohjauksesta ja edunvalvonnasta sekä hoitaa yhteenliittymän keskusyhteisölle ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän johdossa olevalle yritykselle kuuluvat ohjaus- ja valvontatehtävät. Lisäksi keskusyhteisö toimii OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä.

OP Ryhmän rakenteessa vuonna 2015 tapahtuneet muutokset

OP Ryhmään liittyi 19.5.2015 kuusi uutta osuuspankkia, kun POP Pankki -ryhmään aiemmin kuuluneet Keiteleen Osuuspankki, Laihian Osuuspankki, Multian Osuuspankki, Osuuspankki Poppia, Petäjaveden Osuuspankki ja Tuusniemen Osuuspankki liittyivät OP Ryhmään itsenäisinä osuuspankkeina.

OP Ryhmään kuuluvien osuuspankkien kokonaislukumäärä aleni vuonna 2015 keskinäisten sulautumisien seurauksena 181:stä 178:aan.

Sotkamon Osuuspankki on sulautunut Kainuun Osuuspankkiin 31.5.2015. Itä-Uudenmaan Osuuspankki on sulautunut 31.7.2015 Porvoon Osuuspankkiin, jonka toiminimi muuttui Itä-Uudenmaan Osuuspankiksi. Mynämäen Osuuspankki on sulautunut 31.8.2015 Nousiaisten Osuuspankkiin, jonka nimi muuttui Mynämäen-Nousiaisten Osuuspankiksi. Hartolan Osuuspankki ja Sysmän Osuuspankki ovat sulautuneet 31.8.2015 Etelä-Päijänteen Osuuspankkiin, jonka nimi muuttui Järvi-Hämeen Osuuspankiksi. Myrskylän Osuuspankki on sulautunut Orimattilan Osuuspankkiin 30.9.2015. Karkun Osuuspankki on sulautunut Tampereen Seudun Osuuspankkiin 31.10.2015. Ylivieskan Osuuspankki on sulautunut 31.12.2015 Kokkolan Osuuspankkiin, jonka nimi muuttui Keski-Pohjanmaan Osuuspankiksi. Pyhälaakson Osuuspankki on sulautunut Suomenselän Osuuspankkiin 31.12.2015.

Vasa Andelsbank ja Östra Korsholms Andelsbank ovat 31.8.2015 hyväksyneet sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Östra Korsholms Andelsbank sulautuu Vasa Andelsbankiin. Sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröinnin suunniteltu ajankohta on 29.2.2016.

Pielaveden Osuuspankki ja Keiteleen Osuuspankki ovat 14.10.2014 hyväksyneet sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Keiteleen Osuuspankki sulautuu Pielaveden Osuuspankkiin. Alun perin sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröinnin suunniteltu ajankohta oli 31.5.2015. Pankit pyysivät Patentti- ja rekisterihallitusta siirtämään sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröintiä myöhempään ajankohtaan. Uusi sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröinnin suunniteltu ajankohta on 31.7.2016.

Vuoden 2015 alusta lukien nimi OP-Pohjola korvattiin nimellä OP. Myös ryhmän uusi nimi OP Ryhmä otettiin käyttöön 1.1.2015 alkaen. Samassa yhteydessä OP Ryhmän keskusyhteisön nimi muutettiin OP Osuuskunnaksi. Osana edellä mainittua kokonaisuutta OP Ryhmään kuuluvien yhtiöiden Pohjola-alkuiset nimet muuttuvat OP-alkuisiksi keväällä 2016.

Vuonna 2014 päätettyä valtakunnallisen sairaalaverkoston perustamista sekä toiminnan laajentamista uusille erikoisaloille ja työterveyteen on jatkettu vuoden 2015 aikana. Valtakunnallista sairaalaverkostoa rakennetaan Pohjola Terveys -nimellä. Oma-sairaalan nimi muuttuu Pohjola Terveys Oy:ksi arviolta kesällä 2016, kun Tampereelle avattava sairaala aloittaa toimintansa.

Aurum Sijoitusvakuutus Oy sulautui OP-Henkivakuutus Oy:öön 31.12.2015.

Pohjola Pankki Oyj toteutti vuoden 2015 aikana osittaisjakautumisen, jossa osa Pohjola Pankki Oyj:n varoista ja veloista siirtyi jakautumisessa perustettuun, OP Osuuskunnan kokonaan omistamaan, uuteen yhtiöön. Siirtynyt liiketoiminta sisältää muun muassa varainhoitoon, korttiliiketoimintaan ja kiinteistövarainhoitoon liittyvät toiminnot. Jatkossa Pohjola Pankki Oyj:n toiminta keskittyy keskuspankki- ja yrityspankkiliiketoimintaan, pankkiiriliikkeeseen sekä vahinkovakuustoihin.

OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin rakennejärjestelyjen ja organisaation juridisten rakenteiden toteutusvaihtoehtojen suunnittelu ja selvitystyö jatkuu. Keskusyhteisökonsernissa suunnitellaan edelleen rakennejärjestelyjä, joissa myös vahinkovakuutussegmentti siirrettäisiin Pohjola-konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Lisäksi arvioidaan mahdollisuutta eriyttää keskuspankkitoiminnot OP Osuuskunnan täysin omistamaksi tytäryhtiöksi. Näiden järjestelyjen tarkemmasta toteutavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä. Jatkossakin OP Ryhmän pankkitoiminta kuuluu kokonaisuudessaan keskinäisen vastuun piiriin lainsäädännössä määritellyllä tavalla.

Helsingin OP Pankki Oyj:n 14.9.2015 pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti pankin muuttamisesta julkisesta osakeyhtiöstä yksityiseksi osakeyhtiöksi. Lisäksi 4.11.2015 pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti pankin yritysmuodon muuttamisesta osuuskunnaksi. Yritysmuodon muutos tulee voimaan keväällä 2016, jolloin pääkaupunkiseudulla vähittäispankkitoimintaan keskittyvä asiakasomisteinen Helsingin Seudun Osuuspankki (OP Helsinki) aloittaa toimintansa.

Helsingin OP Pankki Oyj:n 20.11.2015 pidetty ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi 8.10.2015 allekirjoitetun jakautumissuunnitelman, jonka mukaisessa osittaisjakautumisessa osa Helsingin OP Pankki Oyj:n varoista ja veloista siirtyy jakautumisessa perustettavalle, keskusyhteisökonserniin kuuluvalla, uudelle yhtiölle. Osittaisjakautumisen suunniteltu täytäntöönpanohetki on 29.2.2016.

3 Keskusyhteisön osuuskunnan kokous

OP Osuuskunnan ylin päättävä toimielin on osuuskunnan kokous.

Kokouksen tehtävät ja käsiteltävät asiat

Varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa käsitellään keskusyhteisön sääntöjen 7 §:ssä mainitut asiat, joita ovat mm. edellisen tilikauden tuloslaskelman ja taseen sekä konsernituloslaskelman ja konsernitaseen vahvistaminen ja hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajan valitseminen.

Kokouksen koollekutsumismenettely ja kokouksiin osallistujat

Varsinainen osuuskunnan kokous pidetään vuosittain ennen toukokuun loppua (käytännössä maaliskuussa) osuuskunnan kotipaikassa Helsingissä. Kokouksen kutsuu koolle hallintoneuvosto. Ylimääräinen osuuskunnan kokous pidetään, milloin hallintoneuvosto katsoo siihen olevan aihetta tai milloin se muuten on lain mukaan pidettävä.

Kokoukseen osallistuvat keskusyhteisön jäsenpankkien edustajat.

Osuuskunnan kokous kutsutaan koolle ilmoituksella, joka aikaisintaan kaksi kuukautta ja vähintään yhtä viikkoa ennen viimeistä ilmoittautumispäivää saatetaan jäsenten tiedoksi kirjallisesti tai sähköistä tietoliikenneyhteyttä käyttäen.

Kokouksen päätöksentekomenettely

Kokouksessa käytettäviä äänimääriä laskettaessa jäsen saa osuusmaksujen perusteella yhtä monta ääntä kuin sillä on keskusyhteisön jäsenosuuksia.

Vakavaraiset jäsenosuuspankit saavat lisä-ääniä keskusyhteisön säännöissä tarkemmin määritellyllä tavalla. Jäsen ei kuitenkaan saa äänestää enemmällä kuin kahdella prosentilla kokouksessa edustetusta äänimäärästä. Jäsenellä on osuuskunnan kokouksessa vain yksi ääni, mikäli jäsen on omien taloudellisten vaikeuksiensa vuoksi saanut osuuskunnan päätökseen perustuvaa taloudellista tukea, joka täyttää keskusyhteisön sääntöjen 8 §:ssä yksilöidyt tunnusmerkit.

Osuuskunnan kokous vuonna 2015

OP Osuuskunta piti varsinaisen osuuskunnan kokouksen Helsingissä 19.3.2015. Kokous vahvisti vuoden 2014 tilinpäätöksen, myönsi tilivelvollisille vastuuvapauden sekä teki tarvittavat henkilövalinnat.

OP Ryhmän nimitysvaliokunta

Valiokunnan tehtävänä on valmistella ja käsitellä esityksiä keskusyhteisön osuuskunnan kokoukselle mm. osuuskunnan kokouksen puheenjohtajasta, hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja jäsenten palkkioista, hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, osuuskunnan kokoukselle esitettävistä uusista hallintoneuvoston jäsenistä sekä tilintarkastajan valinnasta ja palkkiosta.

Valiokunnan jäsenmäärä on 16–32 jäsentä. Valiokuntaan kuuluu kunkin OP-liiton alueelta vähintään yksi ja enintään kaksi jäsentä.

Hallintoneuvoston kokoonpanossa ja jäsenten osaamisvaatimuksissa otetaan huomioon, että jäsenillä on riittävästi kokemusta ja ammattitaitoa tehtäviensä ammattitaitoiseen ja huolelliseen hoitamiseen. Hallintoneuvoston jäsenillä tulee olla riittävä finanssialan tuntemus. Osaamisvaatimuksissa otetaan myös huomioon, että hallintoneuvosto on monimuotoinen ja siinä on riittävästi yhteiskuntavastuun osaamista.

4 Hallintoneuvosto ja sen valiokunnat

OP Osuuskunnan hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valinta, kokoonpano ja toimikausi

Keskusyhteisön hallintoneuvostossa on sääntöjen mukaan vähintään 32 ja enintään 36 osuuskunnan kokouksen valitsemaa jäsentä. Hallintoneuvostoon valitaan vähintään 16 ja enintään 20 jäsentä siten, että kunkin 16 OP-liiton alueelta on hallintoneuvostossa vähintään yksi jäsen. Näiden jäsenten toimikausi on kolme vuotta, ja jäsenistä eroaa vuosittain kolmannesta lähinnä oleva lukumäärä. Lisäksi hallintoneuvostossa on OP-liittojen alueelta 16 jäsentä siten, että paikkajako määräytyy OP-liittojen kesken niiden jäsenpankkien vakavaraisuuden perusteella. Näiden jäsenten toimikausi on kolme vuotta, ellei toimikausi pääty sitä ennen sen johdosta, että OP-liittojen välinen paikkajako muuttuu. Hallintoneuvostossa oli 31.12.2015 34 jäsentä.

Hallintoneuvostoon ei voida valita hallinto- tai toimihenkilöä sellaisesta jäsenpankista, jolla osuuskunnan sääntöjen 8 §:n johdosta on osuuskunnan kokouksessa vain yksi ääni eli joka on saanut kyseisessä pykälässä tarkoitettua taloudellista tukea. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Tämän iän täyttänyt jäsen saa kuitenkin toimia tehtävässään seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättymiseen asti.

Hallintoneuvoston tehtävät

Keskusyhteisön sääntöjen mukaan Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa johtokunnan ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa ja sitä, että osuuskunnan toimintaa hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti osuuskuntalain sekä osuuskunnan ja OP Ryhmän edun mukaisesti.

Lisäksi hallintoneuvoston tehtävänä on muun muassa vahvistaa OP Ryhmän strategia sekä muut yhteiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet, vahvistaa osuuskunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, valita ja vapauttaa keskusyhteisön toimitusjohtajana toimiva pääjohtaja ja johtokunnan muut jäsenet ja varajäsenet sekä tarkastusjohtaja.

Hallintoneuvoston vahvistaman työjärjestyksen mukaan sillä on lisäksi mm. seuraavat tehtävät:

- vahvistaa talletuspankkien yhteenliittymäläisissä todetut yhteenliittymän yleiset toimintaperiaatteet,
- vahvistaa OP Ryhmälle riskinkantokykyä ja riskilajeja koskevat riskilimiitit sekä jäsenpankkien riskiluokituksen periaatteet sekä seurata säännöllisesti OP Ryhmän ja keskusyhteisökonsernin liiketoiminnan, riskinkantokyvyn sekä riskiaseman kehitystä,
- vahvistaa OP Ryhmän vuosisuunnitelma,
- seurata kulloinkin voimassaolevan OP Ryhmän strategian toteuttamisen kehitystä,
- nimetä OP Ryhmän aluepankit,
- vahvistaa koko OP Ryhmää koskevat palkitsemisen kehittämisen periaatteet ja toimintalinjaukset sekä päättää koko OP Ryhmää koskevista pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmistä ja
- käsitellä ja päättää strategisesti merkittävien ryhmätasoisien työryhmien nimeämisestä sekä niiden tehtävistä ja jäsenistä.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat (puheenjohtajisto)

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan ensimmäisessä varsinaisen osuuskunnan kokouksen jälkeen pidettävässä kokouksessa puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättymiseen saakka.

Hallintoneuvoston puheenjohtajiston muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Puheenjohtajisto kokoontuu tarvittaessa. Puheenjohtajisto valmistelee keskusyhteisön hallintoneuvostolle esitykset mm. keskusyhteisön ylimmän johdon organisaatio- tai keskusyhteisön rakennemuutoksista sekä keskusyhteisön johtokunnan jäsenten, varajäsenten ja tarkastusjohtajan nimityksistä, toimenkuvien tarkastuksista ja tehtävien lakkaamisista. Puheenjohtajisto päättää keskusyhteisön johtokunnan jäsenten, varajäsenten ja tarkastusjohtajan vuosittaisesta palkan- ja palkkaetujen tarkistuksista sekä palkitsemisesta. Se informoi tekemistään päätöksistä hallintoneuvostoa. Lisäksi puheenjohtajisto mm. arvioi keskusyhteisön johtokunnan jäsenten, varajäsenten ja tarkastusjohtajan luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon.

Hallintoneuvoston kokouskäytäntö ja päätöksentekomenettely

Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta pääsääntöisesti 6–7 kertaa vuodessa. Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun läsnä on enemmän kuin puolet jäsenistä. Kokouksissa käsiteltävät asiat pääsääntöisesti valmistelee OP Osuuskunnan johtokunta ja esittelee pääsääntöisesti johtokunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Hallintoneuvostoon tulevat asiat käsitellään etukäteen lähtökohtaisesti myös hallintoneuvoston työvaliokunnassa tai hallintoneuvoston muissa valiokunnissa.

Kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus myös OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenillä ja varajäsenillä, tarkastusjohtajalla sekä neljällä erikseen nimetyllä henkilöstön edustajalla tai näiden mahdollisilla varahenkilöillä.

Hallintoneuvosto on vahvistanut muun muassa seuraavat työjärjestykset ja ohjeet:

- Hallintoneuvoston työjärjestys
- Hallintoneuvoston puheenjohtajiston työjärjestys
- OP Ryhmän nimitysvaliokunnan työjärjestys
- OP Ryhmän palkitsemisvaliokunnan työjärjestys
- Hallintoneuvoston työvaliokunnan työjärjestys
- Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan työjärjestys
- Hallintoneuvoston palkitsemisvaliokunnan työjärjestys
- Hallintoneuvoston riskienhallintavaliokunnan työjärjestys
- Johtokunnan työjärjestys
- Keskusyhteisökonsernin johtamisjärjestelmä

Lisäksi hallintoneuvosto vahvistaa OP Ryhmää koskevia toimintaperiaatteita.

OP Ryhmän hallintoneuvoston jäsenet OP-liitoittain 19.3.2015:
 (vakavaraisuuden perusteella valittujen jäsenten toimikausi merkitty *)

Nimi, syntymävuosi ja kotipaikka	OP-liitto ja henkilön toimikausi	Asema OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa	Päätoimi, titteli, koulutus	Hallintohenkilötaustaisen asema osuuspankissa
Anttila Jari, 1967, Oulainen	Lappi, 2015–(2018)*	Jäsen (ilmoittanut eroavansa hallintoneuvoston jäsenyydestä kesken toimikauden 22.1.2016 alkaen aloittaessaan uudessa tehtävässä ja toisen OP-liiton alueella)	Toimitusjohtaja, Kemin Seudun Osuuspankki, Tradenomi, ylempi AMK, eMBA	
Aronen Ilmo, 1958, Eura	Satakunta, 2015–(2018)*	Jäsen	Tutkimusjohtaja, Raisioagro Oy, MMT	Hallituksen puheenjohtaja, Euran Osuuspankki
Arvio Kalle, 1964, Siikajoki	Pohjois-Pohjanmaa, 2015–(2018)*	Jäsen	Toimitusjohtaja, Ruukin Osuuspankki, Yo-merkonomi, MBA, LKV	
Eklund Ola, 1952, Raasepori	Sydäkusten, 2013–2016	Jäsen	Tuoteryhmäjohtaja, Kuusakoski Oy, Insinööri (ylempi AMK)	Hallituksen puheenjohtaja, Andelsbanken Raseborg
Enberg Leif, 1954, Korsnäs	Österbotten, 2013–2016	Jäsen	Yrittäjä, Oy Mapromec Ab, KTM	Hallituksen puheenjohtaja, Korsnäs Andelsbank
Eskola Tapani, 1953, Kotka	Kaakkois-Suomi, 2015–(2018)*	Jäsen	Toimitusjohtaja, Kymen Vesi Oy, DI	Hallituksen puheenjohtaja, Kymenlaakson Osuuspankki
Heinonen Jarna, 1965, Kaarina	Varsinais-Suomi, 2015–(2018)*	Jäsen	Yrittäjyyden professori, Turun kauppa- korkeakoulu, Turun yliopisto, KTT	Hallituksen puheenjohtaja, Turun Seudun Osuuspankki
Hyrskyluoto Jorma, 1950, Helsinki	Pirkanmaa, 2015–(2018)*	Jäsen	Ekonomi	Hallituksen puheenjohtaja, Tampereen Seudun Osuuspankki
Järvi Ulla, 1952, Kokkola	Keski-Pohjanmaa, 2015–(2018)*	Jäsen	KTM, lehtori (eläkkeellä)	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Kokkolan Osuuspankki
Kakkori Ari, 1955, Virrat	Pirkanmaa, 2014–2017	Jäsen	Toimitusjohtaja, Virtain Osuuspankki, Agronomi	
Kataja Jukka-Pekka, 1960, Sysmä	Etelä-Suomi, 2015–(2018)*	Jäsen (pidättäytynyt hallintoneuvoston työskentelystä 29.6.2015 alkaen tultuaan nimettyksi maa- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikaisen erityisavustajaksi, ilmoittanut eroavansa hallintoneuvoston jäsenyydestä kesken toimikauden kevään 2016)	Toiminnanjohtaja, MTK Häme, Agronomi, Metsänhoitaja, MMM	Hallituksen puheenjohtaja, Sysmän Osuuspankki

		osuuskuntakokouksen yhteydessä)		
Kauppi Simo, 1954, Pori	Satakunta, 2015–(2018)*	Jäsen (ilmoittanut eroavansa hallintoneuvoston jäsenyydestä kesken toimikauden kevään 2016 osuuskuntakokouksen yhteydessä)	Toimitusjohtaja, Länsi-Suomen Osuuspankki, KTM, eMBA	
Keuru Sirkka, 1954, Huittinen	Satakunta, 2015–2017	Jäsen, (ilmoittanut eroavansa hallintoneuvoston jäsenyydestä kesken toimikauden kevään 2016 osuuskuntakokouksen yhteydessä)	Lehtori, Pellonpuiston koulu, Huittisten kaupunki, Ekonomi	Hallituksen varapuheenjohtaja, Satakunnan Osuuspankki
Kiander Jaakko, 1963, Helsinki	Muu jäsen (alueperiaatetta noudattamatta valittu) 2015–2018	Jäsen	Johtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen; VTT	
Kietäväinen Seppo, 1959, Juva	Suur-Savo, 2015–2018	Jäsen	Maatalousyrittäjä, Agrologi	Hallituksen puheenjohtaja, Suur-Savon Osuuspankki
Kiiskinen Juha, 1956, Sulkava	Suur-Savo, 2015–(2018)*	Jäsen	Rehtori, Sulkavan yhtenäiskoulu, HuK	Hallituksen puheenjohtaja, Sulkavan Osuuspankki
Korhonen Kalevi, 1958, Salla	Lappi, 2013–2016	Jäsen	Opistoupseeri (eläkkeellä), Yo, Opistoupseerin ylempi virkatutkinto	Hallituksen puheenjohtaja, Sallan Osuuspankki
Korkonen Jaakko, 1966, Seinäjoki	Etelä-Pohjanmaa, 2015–2018	Jäsen	Lehtori, Seinäjoen koulutus kuntayhtymä / Koulutuskeskus Sedu, Insinööri (ylempi AMK), opetushallinnon tutkinto	Hallituksen puheenjohtaja, Peräseinäjoen Osuuspankki
Krohns Petri, 1964, Lappeenranta	Kaakkois-Suomi, 2015–2018	Jäsen	Toimitusjohtaja Etelä-Karjalan Osuuspankki, OTK, VT MBA	
Kupsala Tuomas, 1967, Korpi-lahti	Keski-Suomi, 2015–(2018)*	Jäsen	Toimitusjohtaja, Korpilahden Osuuspankki, KTM, eMBA	
Kääriäinen Jukka, 1953, Iisalmi	Pohjois-Savo, 2015–2018	Jäsen	Apulaisjohtaja, Kansaneläkelaitos, VTM	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Pohjois-Savon Osuuspankki
Laaninen Seppo, 1950, Nurmes	Pohjois-Karjala, 2014–2017	Jäsen	FM, rehtori (eläkkeellä)	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Piellisen Osuuspankki
Lehikoinen Vesa, 1954, Janakkala	Etelä-Suomi, 2014–2017	Hallintoneuvoston II varapuheenjohtaja (ilmoittanut eroavansa hallintoneuvoston jäsenyydestä kesken toimikauden kevään 2016 osuuskuntakokouksen yhteydessä)	Toimitusjohtaja, Janakkalan Osuuspankki, Ekonomi, eMBA	
Mikkola Ari, 1955, Tam-mela	Varsinais-Suomi, 2015–(2018)*	Jäsen	Yksikön johtaja, Hämeen ammattikorkeakoulu Oy, Agronomi	Hallituksen varapuheenjohtaja, Lounaismaan Osuuspankki
Mononen	Pohjois-Karjala,	Jäsen	Toimitusjohtaja,	

Esko, 1957, Joensuu	2015–(2018)*		Pohjois-Karjalan Osuuspankki, MMM	
Nikola Annukka, 1960, Kirkkonummi	Etelä-Suomi, 2015–(2018)*	Jäsen	Hallintojohtaja, Konehuone Oy, KTM, Ekonomi	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Länsi-Uudenmaan Osuuspankki
Parmasuo Timo, 1950, Espoo	Muu jäsen (alueperiaatetta noudattamatta valittu) 2014–2017	Jäsen	Teollisuusneuvos, hallituksen puheenjohtaja, Meconet Oy, Insinööri	
Pehkonen Jaakko, 1960, Jyväskylä	Keski-Suomi, 2014–2017	Hallintoneuvoston puheenjohtaja	Kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto, KTT	Hallituksen puheenjohtaja, Keski-Suomen Osuuspankki
Pullinen Juha, 1963, Pöytyä	Varsinais-Suomi, 2015–2018	Jäsen	Toimitusjohtaja, Loimaan Seudun Osuuspankki, MMM, MH	
Simi Hannu, 1960, Alavieska	Keski-Pohjanmaa, 2013–2016	Jäsen	Suunnittelija, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä, YTM	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Alavieskan Osuuspankki
Tarkkanen Olli, 1962, Seinäjoki	Etelä-Pohjanmaa, 2015–(2018)*	Jäsen	Toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki, OTK, VT, eMBA	
Tölli Kaija, 1956, Tyrnävä	Pohjois-Pohjanmaa, 2013–2016	Jäsen	Vientikoordinaattori, Ouman Oy, DI	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Tyrnävän Osuuspankki
Väisänen Mervi, 1963, Sotkamo	Kainuu, 2013–2016	Hallintoneuvoston I varapuheenjohtaja	Markkinoinnin lehtori, Kajaanin ammattikorkeakoulu, KTM	Hallituksen varapuheenjohtaja, Kainuun Osuuspankki
Väänänen Ari, 1973, Maaninka	Pohjois-Savo, 2015–(2018)*	Jäsen	Toimitusjohtaja, Maanigan Osuuspankki, OTK, VT	

Hallintoneuvoston toiminta 2015

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden aikana 8 kertaa. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Jaakko Pehkonen, varapuheenjohtajina Mervi Väisänen ja Vesa Lehkoinen. Muut hallintoneuvoston jäsenet on kuvattu sivulla 11–13. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 97 %.

Vuoden 2015 aikana hallintoneuvosto käsitteli työjärjestyksen mukaisten aiheiden lisäksi mm. seuraavia aiheita:

- jatkoi 11.12.2014 päätetyn viiden strategisen kehitysohjelman valmistelutyön johtamista OP Ryhmän toiminnan ohjaamiseksi ja kehittämiseksi sekä tulevaisuuden haasteisiin vastaamiseksi ja ryhmän kilpailukyvyyn lisäämiseksi. Kyseisiä prosesseja seurattiin säännöllisesti kokouksissa ja kehitysohjelmat vahvistettiin 10.6.2015 pidetyssä hallintoneuvoston kokouksessa. Samalla vahvistettiin ryhmälle uusi päämäärä, perustehtävä, asiakaslupaus ja asiakaskäsitteistö.
- hyväksyi kuuden POP Pankki -ryhmään kuuluvan osuuspankin (Keiteleen Osuuspankki, Laihian Osuuspankki, Multian Osuuspankki, Osuuspankki Poppia, Petäjaveden Osuuspankki ja Tuusniemen Osuuspankki) jäsenhakemukset OP Ryhmään.
- päätti perustaa osuustoiminnallisen pankin (OP Helsinki) pääkaupunkiseudulle.
- vahvisti OP Ryhmän lakisääteisen ja viranomaisille osoitetun elvytysuunitelman.
- päätti käynnistää ja toteuttaa syksyn aikana OP 2020 -visiointityön sekä vahvisti joulukuussa 2015 Tulevaisuudenkuva 2020 loppuasiakirjan uuden strategiatyön pohjaksi. Hallintoneuvosto päätti samassa kokouksessa käynnistää myös uuden OP 2016 -strategiatyön.
- valitsi OP Ryhmän varallisuudenhoidon liiketoimintajohtajaksi ja johtokunnan jäseneksi ekonomi, CEFA Karri Alameren, digitaalisen liiketoiminnan ja asiakaskokemuksen johtajaksi ja johtokunnan jäseneksi OTK, eMBA Harri Nummelan sekä uudeksi ryhmän HR-johtajaksi ja johtokunnan varajäseneksi ja myöhemmin jäseneksi KTM Outi Taivaisen.

Hallintoneuvoston valiokunnat

Hallintoneuvosto valitsi keskuudestaan kevään 2015 järjestäytymiskokouksessa vuodeksi kerrallaan neljä valiokuntaa: työvaliokunnan, tarkastusvaliokunnan, palkitsemisvaliokunnan ja riskienhallintavalioikunnan. Lisäksi puheenjohtajisto rinnastetaan valiokuntaan. Valiokunnat ovat hallintoneuvoston tukena toimivia elimiä, eikä niillä pääsääntöisesti ole itsenäistä päätöksentekovaltaa.

Hallintoneuvosto nimeää myös keskuudestaan sille raportoivien valiokuntien jäsenet ja tarkastusvaliokunnan sekä riskienhallintavalioikunnan puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä vahvistaa valiokuntien työjärjestykset

Työvaliokunta

Hallintoneuvoston työvaliokunnan muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kuusi muuta hallintoneuvoston keskuudestaan vuosittain nimeämää jäsentä. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja.

Työvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa OP Ryhmän strategian valmistelussa ja sen toteuttamisen seurannassa, osallistua ryhmässä valmisteilla olevien merkittävien hankkeiden valmisteluun ja huolehtia niiden seurannasta. Työvaliokunta käsittelee myös ryhmän yhteistoimintaan liittyviä keskeisiä asioita ja

ryhmän toimintaperiaatteiden toteutumista. Lisäksi työvaliokunta muun muassa:

- valmistelee hallintoneuvostossa esille tulevat merkittävät asiat ja seuraa hallintoneuvoston päätösten täytäntöönpanoa,
- toimii keskusteluympäristönä OP Ryhmän johdolle ryhmän strategisissa ja muissa merkittävässä asioissa
- toimii yhdyssiteenä hallintoneuvoston ja johtokunnan välillä mm. tiedonkulun varmistamiseksi,
- käsittelee keskusyhteisön ylintä johtoa koskettavat organisaatiomuutokset
- voi antaa suosituksia ja lausuntoja johtokunnalle osuuspankkien ja keskusyhteisökonsernin yhtiöiden välisissä hinnoitteluun liittyvissä asioissa,
- voi antaa suosituksia johtokunnalle OP Ryhmää koskevissa strategisissa asioissa

Työvaliokunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta noin 8–11 kertaa vuodessa. Keskusyhteisön johtokunta valmistelee kokouksissa käsiteltävät asiat.

Työvaliokuntaan kuuluvat:

Nimi ja syntymävuosi	Rooli	Koulutus	Päätoimi, titteli
Jaakko Pehkonen, 1960	Puheenjohtaja	KTT	Kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto
Mervi Väisänen, 1963	Varapuheenjohtaja	KTM	Markkinoinnin lehtori, Kajaanin ammattikorkeakoulu
Vesa Lehikoinen, 1954	jäsen	Ekonomi, eMBA	Toimitusjohtaja, Janakkalan Osuuspankki
Tapani Eskola, 1953	jäsen	DI	Toimitusjohtaja, Kymen Vesi Oy
Leif Enberg, 1954	jäsen	KTM	Yrittäjä, Oy Mapromec Ab
Jorma Hyrskyluoto, 1950	jäsen	Ekonomi	-
Esko Mononen, 1957	jäsen	MMM	Toimitusjohtaja, Pohjois-Karjalan Osuuspankki
Juha Pullinen, 1963	jäsen	MMM, MH	Toimitusjohtaja, Loimaan Seudun Osuuspankki
Olli Tarkkanen, 1962	jäsen	OTK, VT, eM-BA	Toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki

Työvaliokunnan toiminta 2015

Työvaliokunta kokoontui vuoden aikana 8 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 95 %.

Työvaliokunnan kokouksiin osallistui valiokunnan jäsenten lisäksi johtokunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteerinä toimii hallintoneuvoston sihteerit. Kokouksissa on valmisteltu hallintoneuvoston kokouksiin tulevia asioita sekä käyty läpi muita keskeisiä ryhmää koskevia valmisteluasioita.

Tarkastusvaliokunta

Hallintoneuvosto valitsee vuodeksi kerrallaan järjestäytymiskokouksen yhteydessä keskuudestaan tarkastusvaliokuntaan 4 jäsentä ja nimeää heidän joukostaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja 2 muuta jäsentä. Tarkastusvaliokunnan jäsen ei saa toimi- tai palvelusuhteessa osallistua sellaisen luottolaitoksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin.

Valiokunnan jäsenistä vähintään yhden, jolla on riittävä asiantuntemus laskenta-toimesta tai tilintarkastuksesta, on oltava luottolaitoksesta riippumaton. Tarkastusvaliokunnalla tulee olla riittävä asiantuntemus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista ja tilinpäätöskäytännöistä sekä sisäisestä tarkastuksesta. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalla tulee olla erikoisosaamista (special knowledge and experience) tilinpäätösperiaatteiden soveltamisesta ja sisäisistä valvontaprosesseista.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa varmistamaan, että keskusyhteisökonsernissa ja OP Ryhmässä on koko toiminnan kattava riittävä ja toimiva sisäinen valvontajärjestelmä sekä huolehtimaan siitä, että keskusyhteisökonsernin ja OP Ryhmän kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valiokunnan tehtävänä on myös seurata, että keskusyhteisökonsernin ja OP Ryhmän toiminta ja sisäinen valvonta on järjestetty lakien, määräysten sekä hyvän johtamis- ja hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla sekä valvoa sisäisen tarkastuksen toimintaa.

Tarkastusvaliokunta auttaa myös osaltaan hallintoneuvostoa varmistamaan, että keskusyhteisökonsernia hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti tavalla, joka edistää OP Ryhmän kilpailukykyä ja menestystä.

Lisäksi tarkastusvaliokunta muun muassa:

- käsittelee hallintoneuvoston vahvistettavaksi ryhmän tilinpäätösperiaatteet ja vakavaraisuuden laskennan periaatteet
- valvoo osaltaan taloudellista raportointia
- valvoo osaltaan lakien, määräysten ja muiden säännösten noudattamista
- valvoo hyvän liiketavan periaatteiden noudattamista
- valvoo sisäisen tarkastuksen toimintaa
- arvioi sisäisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta
- käsittelee osaltaan viranomaisvalvontaan liittyvät asiat
- käsittelee ja arvioi tilintarkastukseen ja tilintarkastajiin liittyvät asiat

Tarkastusvaliokunta kokoontuu pääsääntöisesti 4 kertaa vuodessa.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat:

Nimi ja syntymävuosi	Rooli	Koulutus	Päätoimi, titteli
Jarna Heinonen, 1965	Puheenjohtaja	KTT	Yrittäjyyden professori, Turun kaupakorkeakoulu, Turun yliopisto
Timo Parmasuo, 1950	Varapuheenjohtaja	Insinööri	Teollisuusneuvos, hallituksen puheenjohtaja, Meconet Oy
Seppo Laaninen, 1950	Jäsen	FM	Rehtori, Pohjois-Karjalan ammattiotopisto Nurmes (jäänyt eläkkeelle 1.1.2015)
Kaija Tölli, 1956	Jäsen	DI	Vientikoordinaattori, Ouman Oy

Tarkastusvaliokunnan toiminta 2015

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 %.

Tarkastusvaliokunnan kokouksiin ovat osallistuneet jäsenten ja sihteerin lisäksi säännönmukaisesti läsnäolo- ja puheoikeuksin OP Osuuskunnan johtokunnan puheenjohtaja, taloudesta vastaava johtokunnan jäsen, tarkastusjohtaja, tilintarkastajien edustajat sekä pysyvinä asiantuntijajäseninä 2 hallintoneuvoston keskuudessaan erikseen nimeämää osuuspankin toimitusjohtajaa. Valiokunta voi kutsua kokouksiinsa myös muita henkilöitä, joiden kuulemista se pitää perusteltuna.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja, tämän ensimmäisenä varamiehenä toimiva varapuheenjohtaja sekä hallintoneuvoston vuosittain nimeämät enintään kolme muuta jäsentä. Valiokunnan jäsenenä voi toimia hallintoneuvostoon kuuluva henkilö, joka ei ole työ- tai toimitusuhteessa OP Ryhmään kuuluvaan yritykseen.

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on mm. ohjata ja valvoa johdon ja henkilöstön palkkauksen ja palkitsemisen kehittämistä OP Ryhmässä, arvioida palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että palkitseminen on ryhmän arvojen, strategian, tavoitteiden, riskipolitiikkojen ja valvontajärjestelmän mukaista sekä arvioida palkitsemisjärjestelmien kannusteita ja muita vaikutuksia riskien, pääoman ja maksuvalmiuden hallintaan. Lisäksi valiokunta mm. vahvistaa ryhmän henkilöstörahaston mittarit ja niiden toteuman sekä vahvistaa ryhmän johdon pitkän aikavälin

palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt ja vahvistaa ansaitun palkkion määrän. Lisäksi palkitsemisvaliokunta muun muassa:

- Antaa kokonaisarvion OP Ryhmän tasolla palkitsemisen edellytysten täytymisestä konsolidointiryhmän kokonaistuloksen ja sen kehittymisen, oman pääoman riittävyyden, luottokelpoisuuden sekä taloudellisten ja muiden tekijöiden osalta ennen vuoden palkkioiden sekä lykättyjen erien maksatusta.
- Vahvistaa palkitsemisen kehittämiseen liittyvät rakenne- ja muut muutokset.
- Vahvistaa OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmien yhteiset ehdot mm. sääntelyn, lain ja sopimusten muutosten tuomien päivitysten osalta
- Vahvistaa vuosittain OP Ryhmän palkkataulukon ja toimen vaativuuden arvioinnin perusteet.
- Vahvistaa riskinottajatehtävät, joiden haltijoiden toiminnalla voi olla vaikutusta ryhmän, yrityksen tai osuuspankin riskiasemaan.
- Valvoo, että palkitsemista ja palkitsemisjärjestelmiä koskevia säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan koko OP Ryhmässä
- Valvoo OP Ryhmässä riskienhallinnasta ja liiketoiminnoista riippumattomista valvontatoiminnoista vastaavien henkilöiden palkkausta ja palkitsemista.
- Valmisteleo keskusyhteisön hallintoneuvostolle esitykset mm. palkitsemisen yleisistä periaatteista OP Ryhmässä
- Antaa suosituksia osuuspankkien ja OP-Kiinteistökeskuksen johdon palkitsemiseen ja palkkaukseen liittyvistä periaatteista
- Vahvistaa vuosittain hallinnon palkkiosuosituksot

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat:

Nimi ja syntymävuosi	Rooli	Koulutus	Päätoimi, titteli
Jaakko Pehkonen, 1960	Puheenjohtaja	KTT	Kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto
Mervi Väisänen, 1963	Varapuheenjohtaja	KTM	Markkinoinnin lehtori, Kajaanin ammattikorkeakoulu
Ilmo Aronen, 1958	jäsen	MMT	Tutkimusjohtaja, Raisioagro Oy
Annukka Nikola, 1960	jäsen	KTM, ekonomi	Hallintojohtaja, Konehuone Oy
Seppo Kietäväinen, 1959	jäsen	Agrologi	Maatalousyrittäjä

Palkitsemisvaliokunnan toiminta vuonna 2015

Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden aikana 7 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 97 %.

Valiokunnan jäseninä toimivat hallintoneuvoston puheenjohtaja, tämän ensimmäisenä varamiehenä toimiva varapuheenjohtaja sekä hallintoneuvoston 19.3.2015 keskuudestaan nimeämät kolme muuta jäsentä, jotka olivat Annukka Nikola, Ilmo Aronen ja Seppo Kietäväinen. Ennen 19.3.2015 pidettyä hallintoneuvoston kokousta muut jäsenet olivat Marita Marttila, Annukka Nikola ja Timo Parmasuo. Valiokunnan kokouksiin osallistui valiokunnan jäsenten lisäksi OP Ryhmän henkilöstöjohtaja.

Riskienhallintavaliokunta

Hallintoneuvosto valitsee vuodeksi kerrallaan keskuudestaan riskienhallintavaliokunnan 3 jäsentä, joilla on tarpeellinen luottolaitoksen ja OP Ryhmän riskinkantokykyyn ja ryhmän strategian riskilinjauksiin liittyvä asiantuntemus ja nimeää heidän joukostaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Valiokunnan kokouksiin ovat osallistuneet jäsenten ja sihteerin lisäksi OP Osuuskunnan johtokunnan puheenjohtaja, riskienhallinnasta vastaava johtokunnan jäsen, taloudesta vastaava johtokun-

nan jäsen sekä pysyvinä asiantuntijajäseninä 3 hallintoneuvoston keskuudestaan erikseen nimeämää osuuspankin toimitusjohtajaa.

Riskienhallintavaliokunnan tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa keskusyhteisö-konsernin ja ryhmän riskinottoa ja riskienhallintaa koskevissa asioissa sekä sen riskiperusteisessa valvomisessa, että toimiva johto noudattaa ryhmästrategian mu-kaista riskinottoa ja hallintoneuvoston päättämiä riskilimiittejä.

Riskienhallintavaliokunta auttaa hallintoneuvostoa varmistamaan, että käytössä on riittävä riskienhallintajärjestelmä ja että toiminnassa ei oteta niin suuria riskejä, että siitä aiheutuu vaaraa toiminnan jatkuvuudelle, vakavaraisuudelle, maksuvalmiudel-le tai strategian toteutumiselle.

Valiokunnan on arvioitava vastaavatko keskusyhteisön ja sen konsernin pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat niiden liiketoimintamallia ja strategian riskilinja-uksia sekä jos näin ei ole, valmisteltava suunnitelma asian korjaamiseksi. Valio-kunnan on avustettava hallintoneuvoston palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkit-semisjärjestelmien luomisessa.

Tehtävänsä toteuttamiseksi riskienhallintavaliokunta muun muassa:

- Käsittelee hallintoneuvoston vahvistettavaksi ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet, keskinäisen vastuun edellyttämän ohjausjärjestelmän periaatteet, ryhmän riskilimiitit sekä ryhmän pääomasuunnitelman
- Valvoo riskipolitiikan noudattavan ryhmästrategiaa ja riskilimiittejä; ryhmän ja sen yhteisöjen pääomien määrää ja laatua, tuloksen kehittymistä, riskiasemaa sekä riskipolitiikan, riskilimiittien ja valvontarajojen noudattamista.
- Arvioi ryhmän riskilimiittijärjestelmän riittävyttä, riskianalyysien perusteella ryhmän riskiasemaa sekä eri raporttien perusteella ryhmän riskien- ja vakava-raisuudenhallinnan laatua ja riittävyttä
- Seuraa osuuspankkien riskiluokkien kehitystä, johtokunnan Tase- ja riskienhal-lintavaliokunnan toimintaa, valvovan viranomaisen antamia riskiarvioita sekä ryhmän toimintaan liittyvän sääntelyn kehittymistä riskienhallinnan osalta.

Riskienhallintavaliokuntaan kuuluvat:

Nimi ja syntymävuosi	Rooli	Koulutus	Päätoimi, titteli
Ola Eklund, 1952,	Puheenjohtaja	Insinööri (ylempi AMK)	Tuoteryhmäjohtaja, Kuusakoski Oy
Ulla Järvi, 1952	Varapuheenjohtaja	KTM	Liiketalouden lehtori, Centria ammatti- korkeakoulu (jäänyt eläkkeelle 1.8.2015)
Jukka Kääriäinen, 1953	Jäsen	VTM	Apulaisjohtaja, Kansaneläkelaitos

Riskienhallintavaliokunnan toiminta vuonna 2015

Riskienhallintavaliokunta kokoontui vuoden aikana 5 kertaa. Varsinaisten jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 %.

Valiokunnan kokouksiin osallistui valiokunnan jäsenten lisäksi keskusyhteisön johtokunnan puheenjohtaja, OP Ryhmän riskienhallintajohtaja ja talousjohtaja.

5 OP Ryhmän pääjohtaja ja OP Osuuskunnan toimitusjohtaja sekä johtokunta

OP Ryhmän pääjohtaja

Keskusyhteisön johtokunnan puheenjohtajan (pääjohtajan) tehtävänä on johtaa OP Ryhmää, keskusyhteisöä sekä keskusyhteisökonsernia ja vastata niiden strategisesta ohjauksesta hallintoneuvoston vahvistaman tahtotilan mukaisesti, vastata ryhmäyhtenäisyydestä sekä johtaa ja kehittää johtokunnan työskentelyä. Hänen tehtävänsä on myös johtaa johtokunnan kokouksissa puhetta sekä varmistaa, että johtokunnan toiminta on tehokasta ja että johtokunta huolehtii kaikista sille kuuluvista tehtävistä.

Pääjohtaja toimii myös keskusyhteisökonserniin kuuluvien, yritys pankkitoimintaa sekä pääkaupunkiseudulla vähittäispankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten, vahinkovakuutusyhtiön ja varainhoitoyhtiön sekä OP-Palvelut Oy:n ja OP-Prosessipalvelut Oy:n hallitusten puheenjohtajana.

Keskusyhteisön toimitusjohtajana hänellä on lakisääteinen vastuu keskusyhteisön operatiivisesta johtamisesta hallintoneuvoston ja johtokunnan antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Hallintoneuvosto valitsee keskusyhteisön toimitusjohtajana toimivan pääjohtajan ja päättää hänen toimitusuhteensa ehdoista.

Pääjohtajan keskeiset vastualueet määrätään hallintoneuvoston erikseen hyväksymässä toimenkuvauksessa.

OP Ryhmän pääjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri, vuorineuvos Reijo Karhinen. Hän on toiminut OP Ryhmän pääjohtajana vuodesta 2007 alkaen. Pääjohtajan palkitsemista koskevat tiedot on esitetty jäljempänä palkitsemista koskevassa osiossa.

OP Osuuskunnan johtokunta

Johtokunnan valinta, kokoonpano ja toimikausi

Keskusyhteisöllä on hallituksena toimiva johtokunta, johon kuuluvat toimitusjohtajana toimiva puheenjohtaja, jota nimitetään pääjohtajaksi, pääjohtajan varamies, joka toimii johtokunnan varapuheenjohtajana sekä sen mukaan kuin hallintoneuvosto päättää vähintään neljä ja enintään kahdeksan muuta jäsentä ja enintään neljä varajäsentä.

Johtokunnan jäsenellä ja varajäsenellä tulee olla riittävä finanssitoimialan, taloudellisten asioiden ja keskusyhteisön ja sen konsernin sekä OP Ryhmän liiketoiminnan yleinen tuntemus ja tehtävän edellyttämä muu pätevyys.

OP Ryhmän johtokunnan jäsenet:

Reijo Karhinen, s. 1955

Pääjohtaja, OP Osuuskunnan toimitusjohtaja

Johtokunnassa vuodesta 1994, puheenjohtaja vuodesta 2007

Vuorineuvos, kauppatieteiden maisteri, Turun kauppakorkeakoulun ja Itä-Suomen yliopiston kunniatohtori

Keskeinen aiempi työkokemus:

Osuuspankkikeskus osk: toimitusjohtaja 1997–2006, toiminnonjohtaja 1994–1996

Kuopion Osuuspankki: toimitusjohtaja 1990–1994

Savonlinnan Osuuspankki: toimitusjohtaja 1988–1990

Varkauden Osuuspankki: toimitusjohtaja 1985–1988

Juvan Osuuspankki: apulaisjohtaja 1979–1984

Keskeiset luottamustehtävät:

Keskuskauppakamari: hallituksen varapuheenjohtaja

Kansainvälinen kauppakamari ICC Suomi: hallituksen varapuheenjohtaja

Liikesivistysrahasto: hallituksen puheenjohtaja

HelsinkiMissio: valtuuskunnan puheenjohtaja

Uusi Lastensairaala Tukisäätiö: hallituksen varapuheenjohtaja

Mannerheim-säätiö: hallituksen jäsen

Maanpuolustuksen Tuki ry: hallituksen puheenjohtaja

Savonlinnan Oopperajuhlien kannatusyhdistys: valtuuston puheenjohtaja

Unico Banking Group: hallituksen jäsen

Tony Vepsäläinen, s. 1959

Ryhmäpalveluiden johtaja, pääjohtajan varamies

Varapuheenjohtaja

Johtokunnassa vuodesta 2006

Oikeustieteen kandidaatti, eMBA

Keskeinen aiempi työkokemus:

OP-Keskus osk: toimitusjohtaja 2007–2010

Tampereen Seudun Osuuspankki: toimitusjohtaja 1998–2006

Turun Seudun Osuuspankki: varatoimitusjohtaja 1996–1998

Kuopion Osuuspankki: pankinjohtaja 1993–1996

Suomen Säästöpankki SSP Oy: aluejohtajan varamies 1992–1993

Pohjois-Savon Säästöpankki: esimiestehtävät 1985–1992

Keskeiset luottamustehtävät:

Osuuskunta Suomen Asuntomessut: hallintoneuvoston puheenjohtaja

Karri Alameri s.1963 (johtokunnan jäsen 23.9.2015 alkaen)

Liiketoimintajohtaja, varallisuudenhoito
Johtokunnassa vuodesta 2015
Ekonomi

Keskeinen aiempi työkokemus:

OP Osuuskunta: liiketoiminta-alueen johtaja, varallisuudenhoito, sijoitustoiminta
Pohjola Varainhoito Oy: toimitusjohtaja 2012–2014
OP-Pohjola osk: liiketoiminta-alueen johtaja, varallisuudenhoito 2013–2014
OP-Henkivakuutus Oy: varatoimitusjohtaja, sijoitusjohtaja 2009–2012
Danske Capital, Sampo Pankki Oyj: varatoimitusjohtaja 2007–2008
Mandatum Omaisuudenhoito Oy: varatoimitusjohtaja 2004–2006
Carnegie Varainhoito Suomi Oy, sijoitusjohtaja 1997–2003

Keskeiset luottamustehtävät:

Access Capital Partners Group SA: hallituksen jäsen
Cinia Group Oy: hallituksen jäsen

Carina Geber-Teir, s. 1972

Viestintäjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2009
Valtiotieteiden maisteri

Keskeinen aiempi työkokemus:

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma: viestintäjohtaja 2002–2009

Keskeiset luottamustehtävät:

Yle: hallituksen jäsen
Unico Banking Group: viestintätoimikunnan jäsen

Jari Himanen, s. 1962

Ryhmäohjauksen johtaja
Johtokunnassa vuodesta 2014
Merkonomi, eMBA

Keskeinen aiempi työkokemus:

Etelä-Karjalan Osuuspankki: toimitusjohtaja 2009–2014
Osuuspankkikeskus osk: pankinjohtaja, myyntikanavat ja myynnin tuki, 2007–2009
Osuuspankkikeskus osk: pankinjohtaja, jäsenpankkiohjaus 2002–2006
Kuusamon Osuuspankki: toimitusjohtaja 1997–2001
Pohjolan Osuuspankki: pankinjohtaja 1994–1997
Iisalmen Osuuspankki: pankinjohtaja 1989–1994
Etelä-Savon Osuuspankki: pankinjohtaja 1986–1989
Koillis-Savon Osuuspankki: luottopäällikkö 1985–1986

Keskeiset luottamustehtävät: -

Olli Lehtilä, s. 1962

Liiketoimintajohtaja, vahinkovakuutus
Johtokunnassa vuodesta 2014
Maatalous- ja metsätieteiden maisteri, eMBA

Keskeinen aiempi työkokemus:

Helsingin OP Pankki Oyj: toimitusjohtaja 2011–2014
Tampereen Seudun Osuuspankki: toimitusjohtaja 2006–2010, varatoimitusjohtaja 1999–2006
Päijät-Hämeen Osuuspankki: yrityspankinjohtaja 1997–1998
Postipankki Oy: eri asiantuntija- ja esimiestehtävät 1993–1997
Suomen Säästöpankki SSP Oy: erilaiset esimiestehtävät 1992–1993
Sp-Palvelu Oy: esimiesharjoittelija 1990–1992

Keskeiset luottamustehtävät:

Helsingin Seudun Kauppakamari: valtuuskunnan jäsen
Ilmarinen: hallituksen jäsen
Insurance Europe: Strategic Board, jäsen
Pellervon taloustutkimus PTT ry: hallituksen jäsen
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto TVL: hallituksen jäsen
Unico Banking Group: Bancassurance Committee, jäsen

Harri Luhtala, s. 1965

Talousjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2007
Kauppatieteiden maisteri

Keskeinen aiempi työkokemus:

OP-Pohjola-ryhmä: eri asiantuntija- ja esimiestehtävät 1989–2007

Keskeiset luottamustehtävät:

VTS-rahasto: hallituksen puheenjohtaja
Rahoitusvakausrahoitus: hallituksen jäsen

Harri Nummela, s. 1968

Digitaalisen liiketoiminnan ja asiakaskokemuksen johtaja
Johtokunnassa vuodesta 2014 ja aiemmin vuosina 2007–2010
Oikeustieteen kandidaatti, eMBA

Keskeinen aiempi työkokemus:

OP Osuuskunta: Liiketoimintajohtaja, varallisuudenhoito 2014–2015
OP-Palvelut Oy: toimitusjohtaja 2011–2014
OP-Keskus osk: johtokunnan jäsen, Pankki- ja sijoituspalvelut -toiminnon johtaja 2007–2010, osastonjohtaja, 1998–2006
OP-Rahastoyhtiö Oy: toimitusjohtaja 1997–2006
Tampereen Seudun Osuuspankki: osastopäällikkö 1992–1997

Keskeiset luottamustehtävät:

Suomen Jääkiekkoliitto ry: puheenjohtaja

Erik Palmén, s. 1959

Riskienhallintajohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2010
Kauppatieteiden maisteri, diplomi-insinööri

Keskeinen aiempi työkokemus:

Nordea Pankki Suomi Oyj: eri asiantuntija- ja esimiestehtävät 1987–2009

Keskeiset luottamustehtävät:

VTS-rahasto: valtuuskunnan puheenjohtaja
Unico Banking Group: riskienhallintatoimikunnan jäsen

Jouko Pölönen, s. 1970

Liiketoimintajohtaja, pankkitoiminta
Johtokunnassa vuodesta 2014
Kauppatieteiden maisteri, eMBA

Keskeinen aiempi työkokemus:

Pohjola Pankki Oyj: toimitusjohtaja 2013–
Pohjola Vakuutus: toimitusjohtaja 2010–2014,
Pohjola Pankki Oyj: talous- ja rahoitusjohtaja 2009–2010 ja riskienhallintajohtaja 2001–2008
PricewaterhouseCoopers: KHT-tilintarkastaja 1999–2001 ja tilintarkastaja 1993–1999

Keskeiset luottamustehtävät:

Unico Banking Group: hallituksen jäsen

Outi Taivainen, s. 1968 (johtokunnan varajäsen 23.9.2015 alkaen)

Henkilöstöjohtaja
Varajäsen
Johtokunnassa vuodesta 2015
Kauppatieteiden maisteri

Keskeinen aiempi työkokemus:

Kone: Keski- ja Pohjois-Euroopan HR-johtaja 2012–2015
HR House Oy: Toimitusjohtaja 2009–2011
Nokia: HR-johtaja eri yksiköissä 1993–2008

Keskeiset luottamustehtävät: -**Markku Koponen, s. 1957**

Lakiasianjohtaja
Varajäsen
Johtokunnan ja hallintoneuvoston sihteeri vuodesta 1996
Johtokunnassa vuodesta 2009
Varatuomari, eMBA

Keskeinen aiempi työkokemus:

Osuuspankkikeskus osk: viestinnästä vastaava pankinjohtaja 1998–2009, Osuuspankkikeskuksen (ja edeltäjän) johtokunnan ja hallintoneuvoston sihteeri 1996 lähtien
Osuuspankkien Keskuspankki Oyj: johtokunnan sihteeri 1996–2006
Pohjola Pankki Oyj (OKO Pankki Oyj): hallituksen sihteeri 2006–2014
OKO ja Opstock Oy: emissiorahoituspäällikkö ja emissiojohtaja 1989–1996

OP-Pohjola-ryhmä: eri asiantuntija- ja esimiestehtävät 1985–1989

Keskeiset luottamustehtävät:

European Association of Co-operative Banks (EACB): Executive Committee

Keskuskaupakamari: lakivaliokunnan jäsen

HSO-säätiö: hallituksen puheenjohtaja

Helia-säätiö: hallituksen varapuheenjohtaja

Leena Kallasvuo, s. 1956

Tarkastusjohtaja

Osallistunut johtokunnan kokouksiin vuodesta 2010

Kauppatieteiden maisteri

Keskeinen aiempi työkokemus:

Finanssivalvonta (Rahoitustarkastus): eri asiantuntija- ja esimiestehtävät 2005–2010

Trema Finland Oy: projektipäällikkö 2000–2005

Aktia Säästöpankki: osastopäällikkö 1997–2000

Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki: eri asiantuntija- ja esimiestehtävät 1983–1996

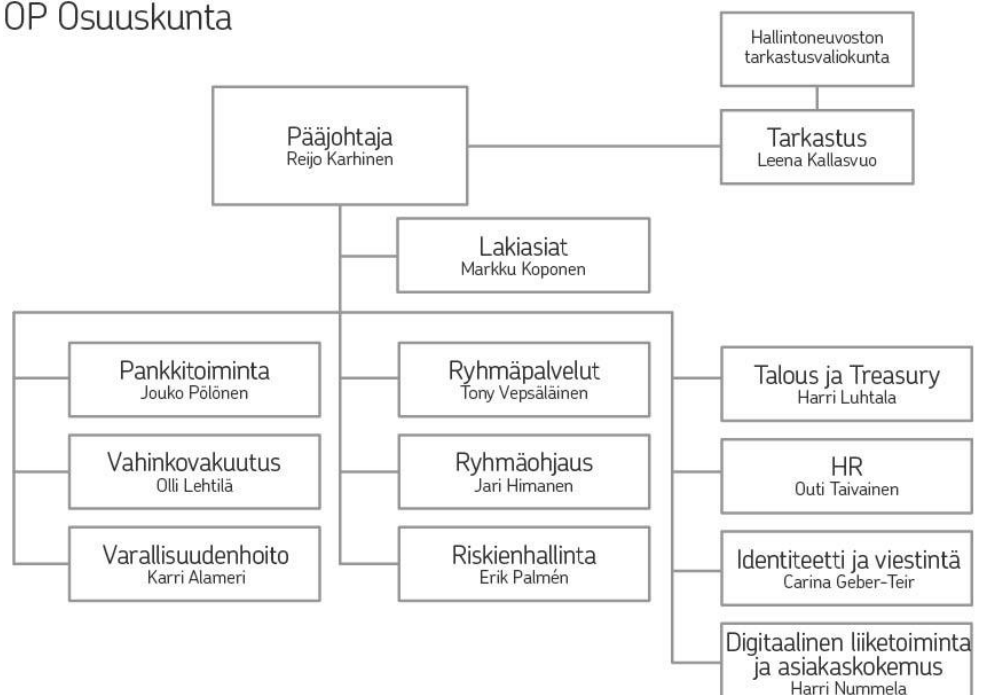
Keskeiset luottamustehtävät:

Sisäiset Tarkastajat ry: hallituksen jäsen

Pääjohtajan sekä johtokunnan muut jäsenet ja varajäsenet sekä tarkastusjohtajan valitsee ja vapauttaa hallintoneuvosto, joka päättää myös johtokunnan jäsenten välisestä työnjaosta.

Johtokunnan jäsenen tai varajäsenen ja tarkastusjohtajan toimikausi jatkuu toistaiseksi, kuitenkin enintään OP Ryhmän eläkejärjestelmän mukaiseen eläkeikään. Toimikausi voi päättyä sitä ennen, jos ao. henkilö pyytää eroa tehtävästä tai hänet siitä vapautetaan.

OP Osuuskunta

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnan tehtävänä on keskusyhteisön ja sen konsernin toiminnan johtaminen osuuskuntalain, muun lainsäädännön, viranomais määräysten ja keskusyhteisön sääntöjen mukaan. Johtokunnan on edistettävä huolellisesti OP Ryhmän, sen keskusyhteisön ja sen konsernin etua.

Erityisesti johtokunnan tehtävänä on mm:

- Ohjata yhteenliittymän toimintaa ja antaa siihen kuuluville jäsenluottolaitoksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi niiden riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.
- Valvoa, että yhteenliittymään kuuluvat yritykset toimivat niiden taloudellista asemaa koskevien lakien ja asetusten, viranomaisten antamien määräysten, sääntöjensä ja yhtiöjärjestystensä sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden mukaisesti.
- Antaa talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa todetut suostumukset siitä, että jäsenluottolaitokseen voidaan jättää soveltamatta laissa tarkemmin todetut luottolaitostoinnasta annetun lain määräykset vakavaraisuuden hallinnasta, asiakasriskien hallinnasta, omien varojen vähimmäismäärästä, konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärästä, konsolidoidun vakavaraisuuden hallinnasta ja konsolidoidun asiakasriskin hallinnasta.
- OP Ryhmän ohjaaminen ja ryhmästrategian toimeenpano hallintoneuvoston tekemien linjausten mukaisesti.
- Valmistella hallintoneuvoston kokouksen esityslista ja kokouksessa käsiteltävät asiat, ellei asioiden valmistelu kuulu niiden luonteen vuoksi muulle keskusyhteisön taholle sekä toimittaa hallintoneuvostolle ne tiedot ja selvitykset, jotka tämä katsoo tarpeelliseksi pyytää.
- Tehdä hallintoneuvostolle esitys mm.
 - OP Ryhmän strategiasta sekä toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
 - keskusyhteisön toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
 - keskusyhteisön osuuskunnan kokouksen koollekutsumiseksi sekä siellä käsiteltäviksi asioiksi ja
 - keskusyhteisön ja sen konsernin toimintaan liittyvistä tärkeistä ja laajalaisista OP Ryhmän etua, oikeutta ja kehittämistä koskevista asioista.
- Laatia ja antaa hallintoneuvostolle lausuntoa varten keskusyhteisön tilinpäätös ja toimintakertomus.
- Laatia talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettu yhdistetty tilinpäätös.
- Vahvistaa keskusyhteisön organisaatio, ottaa ja erottaa keskusyhteisön toimintaa varten tarpeelliset toimihenkilöt, määrätä heidän palkkaetunsa ja vahvistaa tarpeellisilta osin tällaisten toimihenkilöiden työnjako, ellei johtokunta ole määräämissään rajoissa antanut näitä toimenpiteitä määräämiensä toimihenkilöiden tehtäväksi.
- Päättää keskusyhteisön ja sen konsernin palkitsemisjärjestelmien perusperiaatteista siltä osin kuin niistä päättäminen ei kuulu hallintoneuvoston tehtäviin.
- Päättää merkittävistä investoinneista, ellei johtokunta ole määräämissään rajoissa antanut näitä päätöksiä määräämiensä toimihenkilöiden tai toimielinten tehtäväksi.
- Päättää keskusyhteisön yritysostoista, -myynneistä tai -järjestelyistä, ellei asioita OP Ryhmän strategisen merkittävyyden vuoksi tule saattaa hallintoneuvoston päätettäväksi.
- Päättää keskusyhteisön rahoituksesta ja sen ehdoista.

- Huolehtia osuuskunnan kokouksen ja hallintoneuvoston päätösten täytäntöönpanosta ja valvoa niiden toteuttamista.
- Huolehtia keskusyhteisön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä siitä, että keskusyhteisön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.
- Vastata muista johtokunnalle osuuskuntalaissa tai muualla säädetystä tai määrätyistä tehtävistä.

Keskusyhteisökonsernin osalta johtokunnan tehtävänä on mm. seuraavien konsernitasoisten asioiden käsittely

- konsernin riskipolitiikan sekä vakavaraisuuden, riskienhallinnan ja tasehallinnan politiikat ja näihin liittyvät keskeiset ohjeet
- konsernin politiikat, jotka liittyvät varainhankintaan, pääoman määrään ja sijoituksiin
- tytäryhtiöiden osinkopolitiikan periaatteet
- jäsenpankkien palveluhinnaston periaatteet
- strategisesti tai taloudellisesti merkittävien yksittäisten konsernin toimintaan vaikuttavien investointien tai yritysostojen, -myyntien tai -järjestelyiden toteuttaminen
- konsernin henkilöstöpolitiikka, ml. palkkauksen ja palkitsemisen ja muiden työsuhde-etujen periaatteet hallintoneuvoston tai sen valiokuntien tarkemmin tekemien linjausten mukaisesti
- konsernin tytäryhtiöiden strategioiden ja vuosisuunnitelmien perusteet ja niihin liittyvät keskeiset periaatteet.
- konsernin viestintä- ja brändinhallintapolitiikka ja niihin liittyvät keskeiset periaatteet.
- konsernin ulkoistuspolitiikka ja ulkoistamisen periaatteet
- konsernin ICT-arkkitehtuuripolitiikka ja ICT-politiikka

Johtokunnan tehtävänä on myös keskusyhteisökonsernin yhteiset toimintaperiaatteet -linjauksen vuotuinen käsittely ja vahvistaminen johtokunnassa. Siinä määritellään ne keskeiset linjaukset ja konsernitason velvoittavat periaatteet, joita kunkin tytäryhtiön on toiminnassaan noudatettava konsernin sisäisinä toimintaperiaatteina.

Lisäksi johtokunnan tulee arvioida ja valvoa konsernin vakavaraisuuden hallinnan tarkoituksenmukaisuutta, kattavuutta ja luotettavuutta, päättää raportoinnista, jolla johtokunta seuraa konsernin ja tytäryhtiöiden liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskitilannetta sekä sisäistä valvontaa.

Johtokunnan kokouskäytäntö ja päätöksenteko

Johtokunta päättää sille kuuluvista asioista johtokunnan kokouksessa. Johtokunnan kokous voidaan pitää myös puhelimia tai muita viestintävälineitä käyttäen, mikäli asian kiireellisyys tai muu vastaava syy sitä vaatii. Johtokunnan jäsenille tulee varata päätöksenteon aikana mahdollisuus keskinäiseen yhteydenpitoon.

Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Kokoukset pidetään pääsääntöisesti viikoittain. Kokouksiin osallistuvat johtokunnan varsinaiset jäsenet ja varajäsenet. OP Ryhmän tarkastusjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus johtokunnan kokouksissa. Johtokunnan kokoukseen voi osallistua myös muu henkilö, jonka läsnäolo on käsiteltävänä olevan asian vuoksi tarpeellista.

Kokouksissa käsiteltävät asiat ja keskeinen kokousmateriaali toimitetaan johtokunnan jäsenille tutustuttavaksi riittävän hyvissä ajoin ennen kokousta.

Johtokunnassa käsiteltävät asiat esittelee kukin johtokunnan jäsen ja varajäsen. Hän voi käyttää esittelyssä avustajanaan myös henkilökuntaan kuuluvaa tai muuta

asiantuntijaa. Esitykset annetaan kirjallisina. Kukin johtokunnan jäsen ja varajäsen vastaa oman vastuualueensa osalta johtokunnan päätösten toimeenpanosta ja valvoo niiden toteutusta. Johtokunnan päätöskokouksista pidetään pöytäkirjaa, johon merkitään läsnäolijat ja tehdyt päätökset sekä mahdolliset eriävät mielipiteet. Pöytäkirjan laatii johtokunnan valitsema sihteeri. Pöytäkirja hyväksytään johtokunnan seuraavassa kokouksessa ja sen allekirjoittavat sihteerin lisäksi kokouksessa läsnä olleet johtokunnan jäsenet ja varajäsenet. Pöytäkirjat numeroidaan juoksevasti kalenterivuositain.

Johtokunta vastaa kollektiivisesti niistä asioista, joista se yhteisesti kokouksissaan päättää. Lisäksi johtokunnan jäsenillä ja varajäsenillä on operatiivinen vastuu heille erikseen määritellyistä vastuualueista ja organisatorisista kokonaisuuksista.

Johtokunnan jäsenen tulee lisäksi antaa yhtiölle riittävät tiedot hänen luotettavuutensa, sopivuutensa ja ammattitaitonsa sekä riippumattomuutensa arvioimiseksi sekä ilmoittaa tiedoissa tapahtuvista muutoksista.

Johtokunta laatii itselleen vuosittain toimintasuunnitelman. Suunnitelmaan sisältyy kokousaikataulu ja kokouksissa käsiteltävät tärkeimmät asiat. Johtokunta arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan itsearviointina vuosittain.

Johtokunnan toiminta 2015

Johtokunta kokoontui vuoden 2015 aikana 60 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 94 %.

Johtokunta valmisteli uudet strategiset kehitysohjelmat OP Ryhmän toiminnan ohjaamiseksi ja kehittämiseksi sekä vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin ja lisäämään ryhmän kilpailukykyä. Samassa yhteydessä johtokunta valmisteli OP Ryhmälle uuden päämäärän, perustehtävän, asiakaslupauksen ja asiakaskäsitteistön. Hallintoneuvosto vahvisti nämä kesäkuussa. Syksyllä johtokunta valmisteli – hallintoneuvoston käynnistämänä hankkeena – OP 2020 -visiointityön ja esitteli hallintoneuvostolle joulukuussa 2015 Tulevaisuudenkuva 2020 -loppuasiakirjan uuden strategiatyön pohjaksi. Samassa kokouksessa hallintoneuvosto päätti käynnistää ryhmän uuden strategiatyön, jota johtokunta ryhtyi valmistelemaan.

Johtokunnan asettama projekti valmisteli kuuden POP Pankki -ryhmään kuuluvan osuuspankin (Keiteleen Osuuspankki, Laihian Osuuspankki, Multian Osuuspankki, Osuuspankki Poppia, Petäjaveden Osuuspankki ja Tuusniemen Osuuspankki) jäseneksi liittymiset sen jälkeen, kun hallintoneuvosto oli hyväksynyt niiden jäsenhakemukset.

Eräs keskeisimmistä johtokunnan valmistelemista hankkeista oli pääkaupunkiseudulle perustettavan osuustoiminnallisen pankin (OP Helsinki) perustamisen valmistelu.

Johtokunta valmisteli ja laati lakisääteisen ja viranomaisille osoitetun OP Ryhmän elvytysuunnitelman, joka tulisi käyttöönotettavaksi poikkeusolosuhteissa.

Johtokunta ohjasi aktiivisesti Vallila 2015 -hanketta, jossa koko ryhmälle valmistui Vallilaan toukokuussa 2015 uusi toimintakeskus.

Johtokunta käsitteli kokouksissaan myös mm. vuosisuunnitelman, riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet ja riskipolitiikat sekä seurasi säännöllisesti OP Ryhmän, keskusyhteisökonsernin ja liiketoimintojen tulosta, vakavaraisuutta ja riskiasemaa. Johtokunta seurasi myös keskeisiä toimenpiteitä ja tavoitteiden saavuttamista. Kokouksissa käsiteltiin lisäksi markkinoihin, kilpailuympäristöön ja sääntelyyn liittyviä keskeisiä asioita ja arvioitiin niissä tapahtuvien muutosten vaikutusta ryhmän toimintaan.

Osana johtokunnan normaalia toimintaa se mm. käsitteli myös kaikki vuoden 2015 aikana tehdyt tarkastuskertomukset ja muut sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan liittyvät keskeiset asiat. Johtokunta kävi vuoden aikana säännöllisesti läpi suuret hankinnat ja projektit. Osaamisen kehittämiseen ja palkitsemiseen liittyviä asioita käsiteltiin ja arvioitiin laajasti ja säännöllisesti.

OP Ryhmän HR-johtaja, johtokunnan jäsen Teija Sarajärvi erosi tehtävästään 30.9.2015. OP Ryhmän varallisuudenhoidon liiketoimintajohtajana ja johtokunnan jäsenenä aloitti ekonomi, CEFA Karri Alameri, digitaalisen liiketoiminnan ja asiakaskokemuksen johtajana ja johtokunnan jäsenenä aloitti OTK, eMBA Harri Nummela sekä uutena HR-johtajana ja johtokunnan varajäsenenä aloitti KTM Outi Tavainen.

Johtokunnan valiokunnat

Johtokunta on perustanut neljä valiokuntaa, joiden työjärjestykset se on vahvistanut. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan johtokunta tekee päätökset valiokuntien valmistelun pohjalta.

HR-valiokunta

Keskusyhteisön johtokunta vahvistaa HR-valiokunnan kokoonpanon ja valitsee valiokunnan jäsenet. Valiokunnan puheenjohtajana toimii johtokunnan puheenjohtaja. Muut jäsenet ovat johtokunnan jäseninä toimivat OP Ryhmän henkilöstöjohtaja, ryhmäpalveluiden johtaja sekä vuoden kiertävissä jaksoissa yksi liiketoimintasegmenttien johtajana toimivista johtokunnan jäsenistä. Valiokunnan jäsenillä tulee olla riittävä ryhmän ja keskusyhteisökonsernin toiminnan sekä HR-asioiden tuntemus.

HR-valiokunnan tehtävänä on tukea johtokuntaa keskusyhteisökonsernin henkilöstöjohtamisen ohjaamisessa vahvistettujen toimintaperiaatteiden ja päätösten mukaisesti. Valiokunnan tehtävänä on avustaa johtokuntaa varmistamaan siitä, että henkilöstöjohtaminen tukee keskusyhteisökonsernin liiketoimintatavoitteiden saavuttamista henkilöstöjohtamisen menetelmien, prosessien ja näitä tukevien järjestelmien avulla.

Valiokunnan tehtävänä on myös valvoa, että keskusyhteisökonserni toiminnassaan noudattaa sovittuja ja päätettyjä henkilöstöjohtamisen linjauksia.

HR-valiokunnan toiminta vuonna 2015

HR-valiokunta kokoontui vuoden 2015 aikana 14 kertaa. Valiokunnan jäseninä olivat pääjohtaja, ryhmäpalveluiden johtaja, henkilöstöjohtaja sekä vahinkovakuutuksen liiketoimintajohtaja.

Kehittämivaliokunta

Keskusyhteisön johtokunta vahvistaa kehittämisvaliokunnan kokoonpanon ja valitsee valiokunnan jäsenet. Valiokunnan puheenjohtajana toimii johtokunnan varapuheenjohtaja. Muut jäsenet ovat pankkiliiketoiminnasta vastaava johtaja, varallisuudenhoidon liiketoiminnasta vastaava johtaja, vakuutusliiketoiminnasta vastaava johtaja, digitaalisesta liiketoiminnasta ja asiakaskokemuksesta vastaava johtaja ja ryhmäohjauksesta vastaava johtaja. Valiokunnan jäsenillä tulee olla riittävä OP Ryhmän ja keskusyhteisön sekä kehittämistoiminnan tuntemus.

Kehittämisvaliokunnan tehtävänä on tukea johtokuntaa ryhmätasoisien kehittämisen ohjaamisessa ja johtamisessa. Keskusyhteisön johtokunta vahvistaa OP Ryhmän kehittämisen määrän vuositasolla ja päälinjaukset kehittämispanosten kohdentamiselle. Kehittämisvaliokunta määrittää johtokunnan linjausten pohjalta kehittämisen painopisteet ja jakaa kehittämispanokset kehityssuunnitelmille. Valiokunta

ohjaa kehityssuunnitelmien ja niistä syntyvien kehityssalkkujen välistä priorisointia ryhmän strategian ja siitä johdettujen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Kehittämisvaliokunnan toiminta vuonna 2015

Kehittämisvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana yhteensä 12 kertaa. Ryhmän kehittämispanosten allokaatiota käsiteltiin pidemmissä kokouksissa kaksi kertaa vuoden aikana: toukokuun kokouksessa allokaatio vuodelle 2015 ja lokakuun kokouksessa allokaatio vuosille 2016–2019.

Osuuspankkiohjausvaliokunta

Keskusyhteisön johtokunta vahvistaa osuuspankkiohjausvaliokunnan kokoonpanon ja valitsee valiokunnan jäsenet. Valiokunnan puheenjohtajana toimii johtokunnan puheenjohtaja. Muut jäsenet ovat ryhmäohjauksesta vastaava johtokunnan jäsen ja ryhmän riskienhallinnasta vastaava johtokunnan jäsen. Valiokunnan jäsenillä tulee olla riittävä OP Ryhmän ja keskusyhteisön tuntemus.

Valiokunnan keskeisenä tehtävänä on tukea johtokuntaa keskusyhteisön suorittaman osuuspankkien ohjauksen toimeenpanossa keskusyhteisön hallintoneuvoston tekemien linjausten mukaisesti. Valiokunta käsittelee sekä yleistä osuuspankkeja koskevaa ohjausta että pankkikohtaista ohjausta työjärjestyksessään tarkemmin määritellyllä tavalla.

Osuuspankkiohjausvaliokunnan toiminta vuonna 2015

Osuuspankkiohjausvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana yhteensä 13 kertaa. Valiokunta käsittelee säännöllisesti mm. osuuspankkien riskiluokitteluun ja pankki-kohtaiseen ohjaukseen sekä rakennekehitykseen ja ongelmatilanteisiin liittyviä asiakokonaisuuksia. Lisäksi valiokunnassa oli esillä osuuspankkien tarkastuksiin, ohjaukseen ja ryhmäyteneväisyyteen sekä kaikki mukaan -linjauksiin liittyviä selvityksiä. Valiokunnalle annettiin säännöllisesti raportti siirtyvien osuuspankkien siirto-projektin etenemisestä.

Tase- ja riskienhallintavaliokunta

Keskusyhteisön johtokunta vahvistaa tase- ja riskienhallintavaliokunnan kokoonpanon ja valitsee valiokunnan jäsenet. Valiokunnan puheenjohtajana toimii johtokunnan puheenjohtaja. Muut jäsenet ovat johtokunnan jäsenenä toimivat OP Ryhmän talousjohtaja, riskienhallintajohtaja, pankkiliiketoiminnasta vastaava johtaja ja ryhmäohjauksesta vastaava johtaja. Valiokunnan jäsenillä tulee olla riittävä ryhmän ja keskusyhteisökonsernin toiminnan sekä vakavaraisuuden hallinnan ja tase- ja riskienhallinnan tuntemus.

Tase- ja riskienhallintavaliokunnan tehtävänä on tukea johtokuntaa ryhmän riskinkantokyvyn ja riskinottohalun ohjaamisessa ja johtamisessa hallintoneuvostossa vahvistettujen toimintaperiaatteiden ja päätösten mukaisesti. Valiokunnan tehtävänä on myös avustaa johtokuntaa varmistamaan siitä, että keskusyhteisöllä ja sen konsernilla on sen toiminnan kattavat riittävät vakavaraisuuden- ja riskienhallintajärjestelmät. Valiokunnan tehtävänä on myös valvoa, että keskusyhteisö ja sen konserni ja koko ryhmä eivät toiminnassaan ota niin suuria riskejä, että niistä voisi aiheutua olennaista vaaraa keskusyhteisön, sen konsernin ja koko ryhmän vakavaraisuudelle, maksuvalmiudelle ja kannattavuudelle.

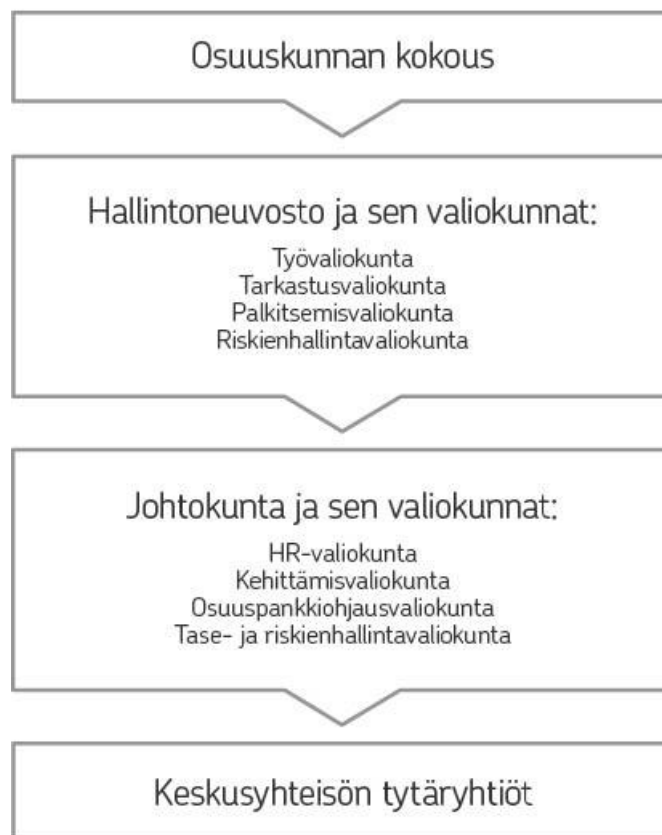
Tase- ja riskienhallintavaliokunnan toiminta vuonna 2015

Tase- ja riskienhallintavaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana 15 kertaa.

Keskusyhteisökonsernin johtoryhmä

Keskusyhteisökonsernissa ei ole erillistä konsernin johtoryhmää, vaan tätä tehtävää hoitaa keskusyhteisön johtokunta.

Keskusyhteisön päätöksentekojärjestelmä

Arvot ja eettisen ohjeistuksen rooli

OP Ryhmälle on määritelty toimintaa ohjaavat arvot, jotka omalta osaltaan toimivat myös eettisenä ohjeistuksena. Konsernin arvot ovat ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen. OP Ryhmä soveltaa toiminnassaan myös hyvän liiketavan periaatteita. Hyvän liiketavan periaatteet antavat eettisen perustan, jonka mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien ja hallinnossa vaikuttavien tulee toimia. Eettistä toimintaa ohjaavat lisäksi eturistiriitatilanteiden hallintaa tukevat periaatteet ja ohjeet, joiden ajantasaisuus varmistetaan vuosittain. Sanotut periaatteet sisältävät lähempiä määräyksiä ja ohjeita muun muassa eturistiriitatilanteiden tunnistamisesta ja hallinnasta, hyvän tavan noudattamisesta, liiketoimintaan liittyvien vastikkeettomien suoritusten vastaanottamisesta, johdon ja henkilökunnan sidonnaisuuksista ja sivutoimista, omista ja lähipiirin liiketoimista ja päätöksistä sekä toimenpiteistä eturistiriitatilanteessa.

OP Ryhmän arvot on esitetty lähemmin OP Ryhmän internetsivuilla www.op.fi > Konserni > Strategia ja arvot > Arvot.

OP Osuuskunnan rakenne ja johtamisjärjestelmä

Hallintoneuvosto vahvistaa keskusyhteisön johtokunnan jäsenten välisen työnjaon. Johtokunta puolestaan vahvistaa keskusyhteisön toimintaorganisaation. Toiminnallinen ja juridinen päätöksenteko yhdistyvät keskusyhteisön johtokunnassa, jonka ohjaus- ja valvontavastuu kohdistuu koko konserniin.

Keskusyhteisökonsernin johtamisjärjestelmä ja keskusyhteisön tytäryhtiöt

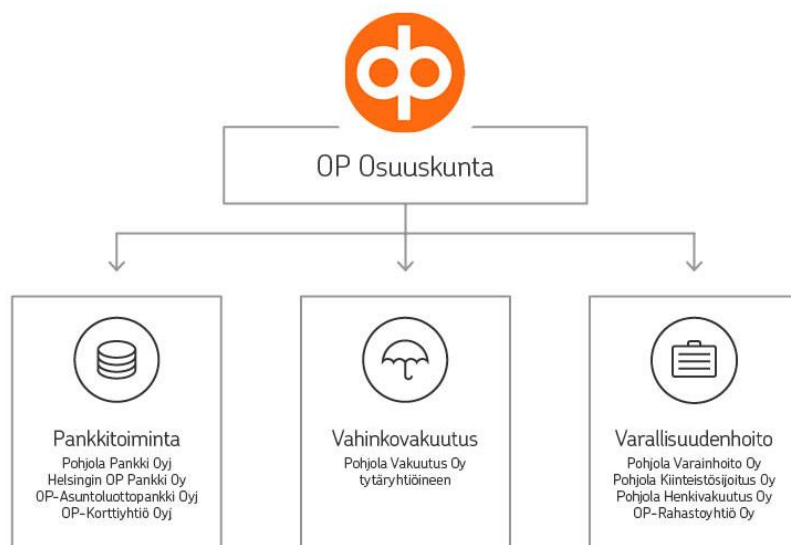
Koko konsernissa päätökset tehdään mahdollisimman laajasti konsernipäätöksinä keskusyhteisön johtokunnassa. Tytäryhtiöiden hallitukset käsittelevät niitä koskevat asiat lähtökohtaisesti keskusyhteisön johtokunnan joko linjattua asiaa tai kuultuaan käsiteltävistä asioista keskusyhteisön johtokuntaa.

Keskusyhteisön johtokunta päättää tytäryhtiön hallituksen jäseneksi esitettävistä henkilöistä, jonka jälkeen hallitus valitaan yhtiöjärjestyksen ja kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön määrittelemällä tavalla. Tytäryhtiöiden hallitukset koostuvat lähtökohtaisesti keskusyhteisön johtokunnan jäsenistä. Hallitusten jäsenillä tulee olla riittävä taloudellisten asioiden ja yhtiön liiketoiminnan tuntemus tai tehtävän edellyttämä muu pätevyys sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen.

Tytäryhtiöiden hallitusten työjärjestyksissä kuvataan ne tehtävät, joita kussakin hallituksessa tehdään ja toteutetaan. Hallitukset laativat vuosittain myös toimintasuunnitelman, josta ilmenee kokousaikataulu sekä kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat. Hallitukset arvioivat toimintaansa ja työskentelytapojaan säännöllisesti.

Tytäryhtiön toimitusjohtajan operatiivinen esimies on tytäryhtiön hallituksen puheenjohtaja.

Keskusyhteisön tytäryhtiöt:

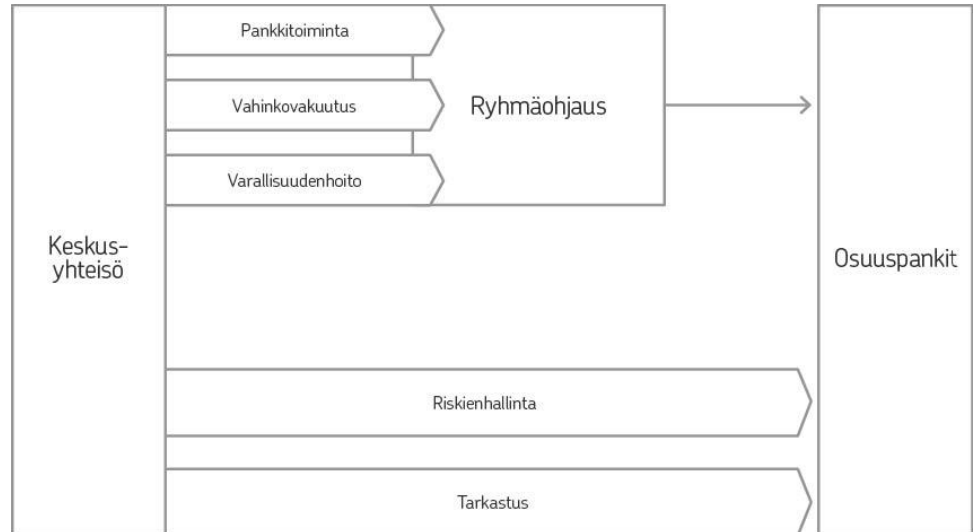

OP-Palvelut Oy ja OP-Prosessipalvelut Oy vastaavat palvelutuotannosta sekä tukifunktioista, kuten tuote- ja palvelukehityksestä.

Tytäryhtiöiden hallinto, toimitusjohtaja ja hallitus vuonna 2015
Merkittävien tytäryhtiöiden hallitukset ja toimitusjohtajat 31.12.2015

Yhtiö	Hallitus	Toimitusjohtaja
Pohjola Pankki Oyj	Karhinen Reijo, puheenjohtaja Luhtala Harri Palmén Erik Vepsäläinen Tony	Pölönen Jouko
Helsingin OP Pankki Oy	Karhinen Reijo, puheenjohtaja Luhtala Harri Palmén Erik Vepsäläinen Tony	Pölönen Jouko
OP-Asuntoluottopankki Oyj	Luhtala Harri, puheenjohtaja Hirvinen Hanno Ronkanen-Minogue Elina	Iloniemi Lauri
OP-Korttiyhtiö Oyj	Huttunen Jussi, puheenjohtaja Jaatinen Hannu Pölönen Jouko	Patovirta Kai
Pohjola Vakuutus Oy	Karhinen Reijo, puheenjohtaja Luhtala Harri Palmén Erik Vepsäläinen Tony	Lehtilä Olli
Pohjola Varainhoito Oy	Karhinen Reijo, puheenjohtaja Luhtala Harri Palmén Erik Vepsäläinen Tony	Alameri Karri
OP-Henkivakuutus Oy	Alameri Karri, puheenjohtaja Luhtala Harri Palmén Erik	Kuisma Jarmo
OP-Rahastoyhtiö Oy	Jormalainen Sami, puheenjohtaja Kuisma Jarmo Vanha-Honko Vesa-Matti	Saariaho Kalle

OP Ryhmän toiminnallinen organisoituminen:

7 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

7.1 Sisäinen valvonta

Tehokas ja luotettava sisäinen valvonta muodostaa perustan terveiden ja varovais-
ten liikeperiaatteiden noudattamiselle.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan organisaation sisäisiä menettely- ja toimintata-
poja, joilla varmistetaan, että strategiassa asetetut tavoitteet saavutetaan, resurs-
seja käytetään taloudellisesti ja johtamisen tukena käytettävä informaatio on luotet-
tavaa. Lisäksi sisäinen valvonta varmistaa, että riskienhallinta, asiakasvarojen säi-
lyttäminen ja omaisuuden suoja on riittävästi järjestetty. Myös sääntelyn ja vahvis-
tettujen eettisten periaatteiden noudattamista varmistetaan sisäisellä valvonnalla.

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallinto-
neuvosto.

Sisäisen valvonnan toimenpiteet kohdistuvat kaikkeen toimintaan ja ne kattavat
kaikki ryhmän yhteisöt ja toimipaikat. Toimenpiteiden määrittelyssä huomioidaan
toiminnan luonne ja laajuus sekä tarvittaessa myös kansainväliseen toimintaan liit-
tyvät erityispiirteet. Sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla. En-
sisijainen ja laajamittainen sisäinen valvonta toteutetaan operatiivisessa liiketoimin-
nassa, jossa sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaa ja osa päivittäisiä rutiineja.

Sisäistä valvontaa täydentää OP Ryhmän palveluksessa olevien mahdollisuus il-
moittaa riippumattoman kanavan kautta säännösten ja määräysten epäillystä rik-
komisesta.

Sisäisen valvonnan vastuut ja organisointi

OP Ryhmän yhteisöjen hallitusten tehtävänä on huolehtia siitä, että sisäinen val-
vonta on järjestetty asianmukaisesti ja siinä on otettu huomioon ryhmätasoiset si-
säisen valvonnan periaatteet ja niitä täydentävä keskusyhteisön ohjeistus. Kunkin
yhteisön toimitusjohtajan ja toimivan johdon vastuulla on huolehtia sisäisen valvon-
nan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta sekä siitä, että työtehtävät on asian-
mukaisesti eriytetty.

Ryhmän yhteisöjä avustavat sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamisessa compliance-, riskienhallinnan ja Talous ja Treasuryn keskitetyt toiminnot. Sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamisessa avustavat lisäksi Sisäinen tarkastus ja erityisesti taloudellisten tietojen oikeellisuuden varmistamisessa myös ulkoiset tilintarkastajat.

Sisäinen valvonta 2015

Toiminnan johtamista tuetaan sisäisellä ohjeistuksella ja ohjeistuksen noudattamista valvotaan jatkuvasti. Vuoden 2015 aikana ryhmätasoisien sisäisen valvonnan ohjeistuksen ajantasaisuus on tarkistettu ja ohjeistusta on päivitetty sekä menettelytapoihin liittyvää ohjeistusta on kehitetty.

Erityisesti keskusyhteisön hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalla on merkittävä rooli sisäisen valvonnan toimivuuden ja toiminnan sääntelymukaisuuden varmistamisessa ja sille raportoidaan säännöllisesti sisäisessä valvonnassa tehdyistä havainnoista, liiketoiminnalle annetuista suosituksista sekä suositusten toteuttamisen etenemisestä.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus vastaa ryhmätasoisesta sisäisen tarkastuksen suorittamisesta OP Ryhmässä. Sisäisen tarkastuksen suorittama tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoimintaa. Sisäinen tarkastus tukee OP Ryhmää sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Tarkastukset toteutetaan hyvää sisäistä tarkastustapaa noudattaen. Hyvää tarkastustapaa linjaavat mm. sisäistä tarkastusta koskevat The Institute of Internal Auditorsin sekä tietojärjestelmätarkastusta koskevat Information Systems Audit and Control Associationin julkaisemat ammattistandardit sekä eettiset säännöt. Tarkastuksen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja raportointi on riippumatonta.

OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistaa OP Ryhmän Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet. Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta vahvistaa Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman. Tarkastusjohtaja raportoi tarkastuksistaan ja niissä tehdyistä havainnoista säännöllisesti hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle ja keskusyhteisön johtokunnalle.

Sisäinen tarkastus 2015

Keskusyhteisön hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan hyväksymä sisäisen tarkastuksen vuoden 2015 toimintasuunnitelma kattoi sekä keskusyhteisökonsernissa että osuuspankeissa tehtävät tarkastukset. Pääpaino tarkastuksissa on riskitekijöiden tunnistamisessa ja sisäisten valvonnan toimivuuden arvioinnissa tarkastettavissa prosesseissa. Sisäinen tarkastus suosittaa raporteissaan parannuksia havaittuihin epäkohtiin. Tarkastuksia on suoritettu toimintasuunnitelman mukaisesti ja raportoitu hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle, keskusyhteisökonsernin johtokunnalle, keskusyhteisökonsernin liiketoimintasegmenttien ja tiettyjen toimintojen johtoryhmille ja tytäryhtiöiden hallituksille sekä osuuspankkien tarkastusten osalta osuuspankkien johdolle.

Sisäinen tarkastus on seurannut juoksevasti puolivuositain annettujen suositusten toteuttamista ja raportoinut seurannan havainnot säännöllisesti hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle ja keskusyhteisökonsernin johdolle.

Compliance

Compliance-riskin hallinta on osa sisäistä valvontaa ja luotettavaa hallintoa ja sellaisena kiinteä osa liiketoiminnan johtamista sekä yrityskulttuuria. Vastuu sääntelyn noudattamisesta ja noudattamisen valvonnasta OP Ryhmän yhteisöissä on ylimällä ja toimivalla johdolla sekä kaikilla esimiehillä. Lisäksi jokainen OP Ryhmän yhteisöjen palveluksessa oleva henkilö vastaa omalta osaltaan sääntelyn noudattamisesta.

Compliance-toiminta avustaa ylintä ja toimivaa johtoa sekä liiketoimintaa säännösten noudattamattomuuteen liittyvän riskin hallinnassa, valvoo säännösten noudattamista sekä kehittää omalta osaltaan sisäistä valvontaa. Compliance-toiminnan ohjeistuksesta, neuvonnasta ja tuesta OP Ryhmässä vastaa keskusyhteisön riippumattomassa riskienhallinnassa toimiva operatiivisten riskien hallinta ja compliance-osasto. Osuuspankeissa on nimetyt compliance-vastaavat. Compliance-toiminnan ohjaus, tuki ja valvonta osuuspankeille toteutetaan pankeille nimettyjen compliance-vastaavien muodostaman yhteishenkilöverkoston kautta.

Compliance-toiminnassa tehdyistä havainnosta raportoidaan säännöllisesti liiketoiminnolle, OP Osuuskunnan johtokunnalle sekä hallintoneuvoston riskienhallinta- ja tarkastusvaliokunnille.

Compliance vuonna 2015

Vuonna 2015 toiminnan sääntelymukaisuutta on valvottu laaditun valvontasuunnitelman pohjalta. Säännöllisen valvonnan ulkopuoliset valvontatoimenpiteet ovat painottuneet asiakkaan tuntemiseen ja sijoituspalveluiden tarjontaan liittyvän lainsäädännön noudattamiseen. Myös compliancen neuvonnassa ja päivittäisessä liiketoiminnalle annettavassa tuessa on painopiste ollut asiakkaan tuntemisen ja sijoituspalveluihin liittyvän sääntelyn noudattamisessa sekä erilaisissa eturistiriitalanteiden hallintaan liittyvissä kysymyksissä. Uuden lainsäädännön vaatimuksiin valmistautumisen seurannassa erityistä huomiota on kiinnitetty EU:n tietosuojasetuksen, 4. rahanpesudirektiivin sekä MiFID-lainsäädäntöön valmistautumisen etenemiseen.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta

OP Ryhmän arvot sekä strategiset ja taloudelliset tavoitteet muodostavat riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan perustan. Strategia linjaa ryhmän riskinottohalukkuuden ja riskienhallinnan painopisteet, joilla osaltaan varmistetaan strategian toteutuminen. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista valvomalla, että otetut riskit ovat oikeassa suhteessa riskinkantokykyyn.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Sen tavoitteena on turvata OP Ryhmän ja sen yhteisöjen riskinkantokyky ja maksuvalmius ja varmistaa siten toiminnan jatkuvuus. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on integroitu kiinteäksi osaksi ryhmän liiketoimintaa ja sen johtamista.

Riskinkantokyky muodostuu kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta sekä riskienhallinnan laadusta ja riittävydestä suhteessa liiketoiminnan luonteeseen ja laajuuteen.

OP Ryhmän merkittävimpiä liiketoiminnan riskejä ovat luottoriskit, markkinariskit, likviditeettiriskit, vakuutusriskit, keskittymäriskit sekä kaikkien liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit ml. compliance-riskit sekä maineriski. OP Ryhmän suhtautuminen riskinottoon on maltillinen.

OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet vahvistetaan OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa. Periaatteissa linjataan miten ryhmätasoinen riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan prosessi järjestetään.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallintaprosessi sisältää:

- riskien tunnistamisen, mittaamisen, arvioinnin ja rajaamisen
- eri riskien ja liiketoimintojen edellyttämän pääomatarpeen määrittämisen luotettavasti ja riippumattomasti
- pääoman kohdentamisen suunnitelmallisesti liiketoimintasegmenteittäin nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä
- ryhmän maksuvalmiuden hallinnan.

OP Ryhmän riskipolitiikassa keskusyhteisön johtokunta vahvistaa vuosittain ryhmän liiketoimintasegmenttien ja yhteisöjen noudatettavaksi ne riskienhallinnalliset linjaukset, toimenpiteet, tavoitteet ja rajaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan ryhmän strategiassa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi.

Keskusyhteisön hallintoneuvoston vuosittain vahvistamalla riskilimiiteillä turvataan se, ettei ryhmä toiminnassaan ota niin suurta riskiä, että se vaarantaisi ryhmän vakavaraisuuden, kannattavuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Keskusyhteisön johtokunta vahvistaa vuosittain keskusyhteisökonsernin yhteisöille liimitit ja osuuspankeille valvontarajat, jotka johdetaan ryhmän limiiteistä.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan kolme puolustuslinjaa

Ryhmän riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan organisointi ja vastuut rakentuvat kolmen puolustuslinjan varaan.

Riskienhallinnan kolme puolustuslinjaa

<p>I Operatiivinen riskienhallinta</p> <p>SOVELTAA RISKIENHALLINTAKEHIKKOJA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riskienhallinta integroituneena osana operatiivisten yksiköiden toimintaa • Riskipäätökset ja operatiivinen seuranta 	<p>Vastuu riskiasemasta ja sen valvonnasta</p>
<p>II Riippumaton riskienhallinta</p> <p>"OMISTAA" RISKIENHALLINTAKEHIKON</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ryhmän riippumaton riskienhallintatoiminto • Riskipäätösprosessin ohjaaminen ja konsolidoidun riskiaseman hallinta 	<p>Vastuu riskienhallinnan edellytyksistä ja valvonnasta</p>
<p>III Tarkastus</p> <p>TARKASTAA JA ARVIOI SEKÄ RISKIENHALLINTAKEHIKKOJA ETTÄ SEN SOVELTAMISTA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ryhmän sisäinen tarkastus • Riippumaton tarkastustoiminto 	<p>Vastuu riskienhallinnan riippumattomasta arvioinnista</p>

Ensimmäisen puolustuslinjan muodostaa liiketoiminnan ja muun operatiivisen toiminnan yhteydessä toimiva riskienhallinta. Se valvoo riskipäätöksiä ja huolehtii riskiaseman ja riskinkantokyvyn riittävästä yhteisötasoisesta seurannasta. Riskienhallinta sisältyy liiketoimintamalleihin ja prosesseihin.

Toisena puolustuslinjana toimii keskusyhteisöön keskitetty, operatiivisesta liiketoimintaorganisaatiosta riippumaton riskienhallinta. Se omistaa ryhmän riskienhallintakehikon, ohjaa riskipäätösprosessia ja vastaa ryhmän konsolidoidun riskiaseman hallinnasta ja riskinkantokyvyn seurannasta.

Kolmas puolustuslinja on keskitetty sisäinen tarkastus. Se tarkastaa ja arvioi sekä ryhmän riskienhallintakehikkoa että sen soveltamista keskusyhteisöissä ja ryhmän muissa yhteisöissä.

Riskienhallinta 2015

Vuonna 2015 riskienhallinnassa on seurattu ulkoisen sääntelyn kehitystä ja jatkettu varautumista sääntelymuutoksiin. Merkittäviä muutoksia olivat mm. vuonna 2015 voimaan tullut EU:n vakavaraisuusasetuksen mukainen maksuvalmiusvaatimus sekä vuoden 2016 alusta voimaan tulleet vakuutusyhtiöitä koskeva yleiseurooppalainen Solvenssi II -sääntely ja EBA:n ohjeet luottolaitosten rahoitustaseen korkoriskin hallinnasta.

Riskienhallinnan arviointiprosesseja ja operatiivisia prosesseja on kehitetty edelleen varmistuen, että riskienhallinta on integroitu osaksi kaikkea liiketoimintaa. Lisäksi uudistettiin edelleen riskienhallinnan ohjeistusta, riskiraportointia ja riskien limitointia.

Vuoden 2015 aikana keskusyhteisön riskienhallinta alkoi tarjota riskienhallintapäällikötukea pienille ja keskisuurille osuuspankeille näiden luottoriskien sekä operatiivisten ja compliance-riskien hallinnassa ja valvonnassa. Samalla on kehitetty toisen tyyppistä compliance-tukea ryhmän aluepankeille. Tuen tarjoaminen aluepankeille alkaa vuoden 2016 alusta.

7.2 Ulkoinen valvonta

Tilintarkastus

Osuuskunnalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja tarkastaa myös talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun yhdistellyn tilinpäätöksen.

Tilintarkastajan valitsee osuuskunnan kokous. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättyessä. OP Osuuskunnan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta järjestää noin viiden vuoden välein (viimeksi vuoden 2011 lopussa) eri tilintarkastusyhteisöille tarjouskilpailun, jonka nojalla OP Osuuskunnan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta esittää osuuskunnan kokoukselle valittavia tilintarkastajia.

Tilintarkastajan palkkio maksetaan laskun mukaan.

Tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa ryhmän ja siihen kuuluvien yhteisöjen ja alakonsernien kirjanpitoa, tilinpäätöksiä ja hallintoa sen seikan varmistamiseksi, että ryhmän ja siihen kuuluvien yhteisöjen ja hallintoelinten toiminta on lain mukaista ja että tilinpäätökset ovat laadittu voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja antavat osuuskunnan osuudenomistajille ja muille sidosryhmille oikeat ja riittävät tiedot ryhmän taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista. Lisäksi tilintarkastajat antavat säännöllisesti toimialaa koskevan erityissääntelyn perusteella muita lausuntoja. Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta arvioi vuosittain tilintarkastajan toiminnan ja neuvontapalveluiden laatua. Tilintarkastajat antavat osuuskunnan jäsenille vuosittain tilintarkastuskertomuksen, jossa he ottavat kantaa tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Lisäksi he laativat havainnoistaan tilintarkastusmuistioita, jotka toimitetaan aiheen mukaan tiedoksi OP Osuuskunnan johtokunnalle ja toimitusjohtajalle, hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle, riskienhallintajohtajalle, sisäiselle tarkastukselle ja Finanssivalvonnalle. Tilintarkastajat antavat tarvittaessa myös suullisia selontekoja edellä mainituille elimille.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta kuulee tilintarkastajaa käsiteltäessä ryhmän tilinpäätöstä ja osavuositarkastuksia sekä tilinpäätösperiaatteita. Tilintarkastajilla on lakiin perustuva velvoite ilmoittaa Finanssivalvonnalle seikoista tai päätöksistä, jot-

ka vaarantavat toiminnan harjoittamisen ja toimilupaedellytysten olemassaolon taikka johtavat tilintarkastuskertomuksessa muun kuin tilintarkastuslaissa tarkoitetun vakiomuotoisen lausunnon tai tilintarkastuslain 15 §:n 4 momentissa tarkoitetun huomautuksen antamiseen.

Tilintarkastus 2015

KHT-yhteisö KPMG Oy Ab on vuodesta 2002 toiminut osuuskunnan tilintarkastajana ja KHT Raija-Leena Hankonen päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2014 alkaen. OP Osuuskunta -konserniin eli keskusyhteisökonserniin kuuluvien yhteisöjen tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab ja päävastuullisina tilintarkastajina KPMG Oy Ab:n nimeämät tilintarkastajat. OP Ryhmään kuuluvien jäsenpankkien tilintarkastajina toimii KPMG Oy Ab:n lisäksi muitakin tilintarkastusyhteisöjä ja KHT-tilintarkastajia.

Tilintarkastus on perustunut ennalta laadittuihin tarkastussuunnitelmiin. Erillisten yhtiöiden ja niiden konsernien lakisääteinen tilintarkastus käsittää yhteisön tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä hallinnon tarkastuksen. Lakisääteisen tilintarkastuksen painopistealueita olivat Markets-toiminta, keskuspankkitoiminta, vakuutusyhteisöjen sijoitustoiminta, vahinkovakuutuksen jälleenvakuutustoiminta, luottoriskit ja ulkoistetut IT-toiminnot. Tämän lisäksi on tarkastettu julkaistut osavuosikatsaukset ja tilinpäätöstiedotteet.

OP Osuuskunta -konserni on käyttänyt KPMG Oy Ab:n neuvontapalveluita pääasiassa lainaohjelmien comfort lettereihin, keskitetyistä palveluista annettuihin ISAE 3402 -varmennuksiin, keskusyhteisön rakennemuutoksiin liittyviin toimeksiantoihin sekä veroneuvontaan.

Tilintarkastuspalkkiot lakisääteisestä tilintarkastuksesta perustuvat vuosisuunnitelmaan.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot tilintarkastuksesta olivat 2,2 milj. € (2,2 milj. €), tilintarkastuslain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista 0,3 milj. € (0,2 milj. €), veroneuvonnasta 0,0 milj. € (0,1 milj. €) ja muista palveluista 0,7 milj. € (1,1 milj. €).

OP-yhteenliittymän valvonta

Yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisönä toimiva OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset sekä niiden määräysvallassa olevat rahoituslaitokset ja palveluyritykset. Keskusyhteisö OP Osuuskunta ohjaa yhteenliittymän toimintaa ja antaa siihen kuuluville yrityksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi, riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Keskusyhteisö voi lisäksi vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

OP Osuuskunta valvoo jäsenluottolaitosten toimintaa talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetulla tavalla.

Julkinen valvonta

OP Ryhmän luottolaitostoimintaa valvoo EKP. OP Ryhmään kuuluvia suomalaisia sijoituspalveluyrityksiä ja vakuutusyhtiöitä valvoo Finanssivalvonta siten kuin rahoitus- ja vakuutusmarkkinoita koskevassa lainsäädännössä on säädetty. Ryhmän toimintaa Virossa, Latviassa ja Liettuassa valvovat soveltuvin osin asianomaisten valtioiden valvontaviranomaiset.

OP Ryhmän talousjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon eri osat huolehtivat paitsi ulkoisen laskennan edellyttämien osavuositarkastusten ja vuositilinpäätösten laatimisesta OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen osalta, myös johdon työvälineinä toimivien sisäisten laskelmien, kuten liiketoiminnan tuloksellisuutta kuvaavien kuukausiraporttien tuottamisesta. OP Ryhmän control-toiminto tuottaa myös tulosennusteita ja analysoi toteutunutta kehitystä verrattuna ennusteisiin ja raportoi poikkeamista.

Tässä luvussa on kuvattu pääpiirteet siitä, miten OP Ryhmän sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimivat sen varmistamiseksi, että konsernin julkistamat taloudelliset raportit antavat olennaisesti oikeat tiedot yhtiön ja sen konsernin taloudesta. Luotettavan taloudellisen raportoinnin perustana ovat osakirjanpidoista ja OP Ryhmän yhtiöiden tiedoista oikein yhdistellyt ryhmätasoiset tiedot.

OP Ryhmän liiketoiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan OP Ryhmän kattavalla taloudellisella ja riskiraportoinnilla sekä näiden säännöllisellä läpikäynnillä toimivan johdon ja OP Osuuskunnan johtokunnan kokouksissa. Taloudellisten raporttien toteumatietoja verrataan suunnitelmiin ja analysoidaan mahdolliset erot, minkä lisäksi arvioidaan kuluvan vuoden sekä pidemmän aikavälin tulostilanteita. Kuukausittainen johdon tulos- ja riskiraportti laaditaan joka kuukausi samoilla periaatteilla. Raporttia laadittaessa ja sitä läpikäydessä varmennetaan tuloksen ja raportoinnin oikeellisuutta analysoimalla tulos- ja riskiasemaa sekä poikkeamia tavoitteista.

Ulkoinen raportointi perustuu muun muassa IFRS-standardeihin, osakeyhtiölakiin, luottolaitoslakiin, vakuutusyhtiölakiin, kirjanpitolakiin sekä Finanssivalvonnan standardeihin ja määräyksiin. OP Ryhmään kuuluvien yhtiöiden kirjanpidossa, tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä noudatetaan yhtenäisiä periaatteita. Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunnan vastuulla on standardien, muiden tilinpäätöksen laatimista koskevien lakien ja viranomaisten kirjanpitomääräysten tulkinta, ohjeistus ja neuvonta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden laadinta ja noudattamisen valvonta. Tarvittaessa tilintarkastajilta hankitaan lausunto valituista periaatteista ja tulkinnoista.

Taloudellisen raportoinnin organisointi

OP Osuuskunnan johtokunta on talouden ohjaukseen liittyvissä asioissa ylin päättävä elin. Johtokunta vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Johtokunta päättää raportoinnista, menettelytavoista ja laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Johtokunta käsittelee ja hyväksyy ryhmän konsernitilinpäätöksen ja osavuositarkastukset.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa varmistamaan, että keskusyhteisökonsernissa ja OP Ryhmässä on koko toiminnan kattava riittävä ja toimiva sisäinen valvontajärjestelmä sekä huolehtimaan siitä, että keskusyhteisökonsernin ja OP Osuuskunnan kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Tehtävänsä toteuttamiseksi valiokunta käsittelee hallintoneuvoston vahvistettavaksi ryhmän tilinpäätösperiaatteet ja vakavaraisuuden laskennan periaatteet. Lisäksi valiokunta valvoo osaltaan taloudellista raportointia

- arvioimalla ryhmän tilinpäätöksen ja osavuositarkastukset sekä keskusyhteisökonsernin tilinpäätöksen
- arvioimalla hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavan vuotuisen selvityksen
- arvioimalla merkittävät tai poikkeukselliset liiketapahtumat ja niitä koskevat johdon arviot.

Toimitusjohtaja vastaa osuuskuntalain mukaan siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla. OP Ryhmän taloudellisesta raportoinnista vastaa OP Osuuskunnan Talous ja keskuspankki -toiminto.

Julkistettavien tilinpäätöstietojen ja osavuositarkastusten laatiminen on keskitetty liiketoiminnoista riippumattomasti. Raportoinnissa käytetään pääsääntöisesti OP Ryhmän yhteisiä järjestelmiä. Ulkoiseen ja sisäiseen laskentaan liittyvät operatiiviset tehtävät on myös keskitetty.

Taloudellisen raportoinnin riippumaton arviointi

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta arvioivat lakisääteisesti tilintarkastajat. Tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa yhtiön ja sen konsernin kirjanpitoa, tilinpäätöksiä ja hallintoa sen seikan varmistamiseksi, että yhtiön ja sen hallintoelinten toiminta on lain mukaista ja että tilinpäätökset ovat laadittu voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisesti ja antavat omistajille ja muille sidosryhmille oikeat ja riittävät tiedot yhtiön ja sen konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Sisäinen tarkastus arvioi tekemiensä prosessien tarkastuksissaan soveltuvin osin myös taloudellisen raportoinnin toimivuutta ja riittävyttä ja raportoi tekemistään tarkastuksista toimivalle johdolle ja hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle. Finanssivalvonta valvoo toimittamisissaan tarkastuksissa myös taloudellista raportointiprosessia ja sen toimivuutta.

Osana riippumatonta taloudellisen raportoinnin arviointia varsinaista tilintarkastusta täydentäen tilintarkastajat tarkastavat keskitettyjen toimintojen kontrollien suunnittelua ja toimivuutta kansainvälisen ISAE 3402-varmennustoimeksiantostandardin mukaisesti. Tästä erillistarkastuksesta tilintarkastajat raportoivat erikseen standardin mukaisesti.

Taloudellinen raportointi 2015

OP Ryhmän tilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-standardien mukaisesti. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2015.

OP Ryhmä otti käyttöön vuonna 2015 seuraavat standardit ja tulkinnat:

- IAS 19:n Työsuhde-etuudet -muutos Defined Benefit Plans: Employee Contributions. Muutoksilla on selvennetty kirjanpitokäsittelyä, kun etuuspohjaisessa järjestelyssä edellytetään työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja järjestelyyn. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta OP Ryhmän tilinpäätökseen.
- IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2010–2012 ja 2011–2013 (sovellettava pääosin 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienemmät muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

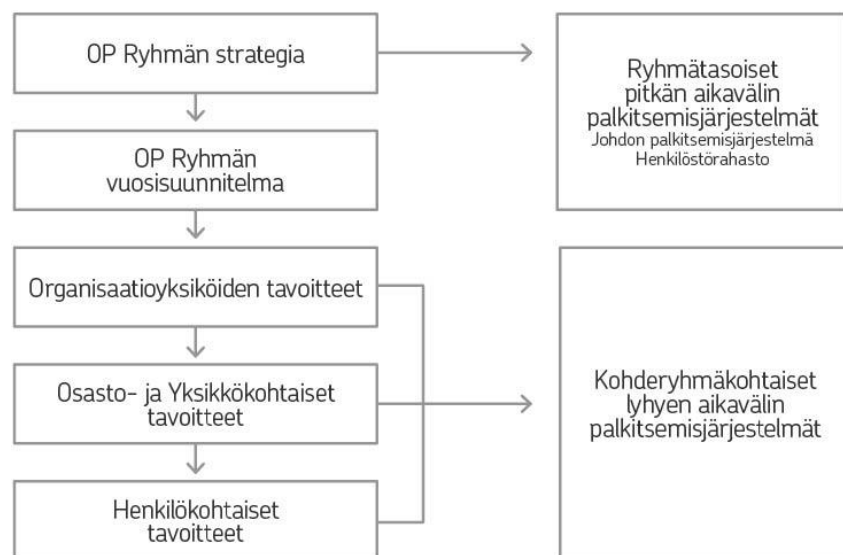
Käyttöön otettujen standardien lisäksi vahinkovakuutuksen vakuutusvelan arvostusmallia on muutettu siten, että diskonttokoron muutos huomioidaan yhtenä jatkuvasti päivitettävänä kirjanpidollisen arvion muuttujana. Muutoksella ei ole vaikutusta tilinpäätösten vertailukelpoisuuteen eikä vuositason lukuihin. Lisäksi vahinko- ja henkivakuutuksen palkkioiden esittämistä tuloslaskelmassa on tarkennettu. Muutoksella ei ole tulosvaikutusta eikä se vaikuta segmenttiraportointiin.

OP Ryhmän palkat ja palkitseminen

OP Ryhmässä rahallinen palkitseminen koostuu kiinteistä ja muuttuvista palkkioista. Muuttuvat palkkiot käsittävät sekä lyhyen että pitkän aikavälin tulosten ja suoritumisen perusteella myönnettävät palkkiot.

Riittävän suuri osuus palkkioiden kokonaismäärästä tulee säilyttää kiinteänä. Muuttuvan palkkion osuus ei saa ylittää 100 prosenttia kunkin palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto linjaa tarkoituksenmukaisen tasapainon kiinteän ja muuttuvan palkanosan osalta.

Palkitseminen OP Ryhmässä

OP Ryhmän muuttuvien palkkioiden kokonaisuus muodostuu OP Ryhmän osuuspankeille ja keskusyhteisökonsernille yhteisestä johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmästä ja koko henkilöstöä koskevasta henkilöstörahasosta, sekä kohderyhmäkohtaisista lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmistä.

Palkitsemisessa noudatetaan Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä Euroopan keskuspankin, Finanssivalvonnan ja muiden valvojen ohjeita. OP Ryhmän henkilöstön ja johdon palkitsemislinjaukset perustuvat lakiin, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä Suomen Corporate Governance -sääntöihin.

OP Ryhmän palkitsemispolitiikka on sopusoinnussa moitteettoman ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä se houkuttele liialliseen riskinottoon. Palkitsemisjärjestelmät ovat arvojen, tavoitteiden ja liiketoimintastrategian mukaisia sekä vastaavat ryhmän pitkän aikavälin etua. Palkitseminen ei saa johtaa sellaisiin tilanteisiin, jotka voisivat vaarantaa palkitsemisjärjestelmän yleistä uskottavuutta, omistajajäsenen tai asiakkaan etua tai OP Ryhmän tai siihen kuuluvan yrityksen mainetta.

Palkitsemista koskeva päätöksenteko

OP Ryhmän palkitsemista koskevia periaatteita ja linjauksia käsitellään OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa sekä asiakokonaisuudesta riippuen OP Ryhmän palkitsemisvaliokunnassa tai hallintoneuvoston puheenjohtajistossa ja hallituksissa sekä

asianmukaisessa palkitsemis- tai HR-valiokunnassa, joka tarkastelee järjestelmien soveltamista ja arvioi niiden toimivuutta.

Koko ryhmää koskevien järjestelmien osalta päätöksentekijänä on hallintoneuvosto tai OP Ryhmän palkitsemisvaliokunta. OP Ryhmän palkitsemisvaliokunnan jäsenenä voi toimia hallintoneuvostoon kuuluva henkilö, joka ei ole työ- tai toimisuhteessa OP Ryhmään kuuluvaan yritykseen. Osuuspankeissa palkitsemista koskevat päätökset tekee viime kädessä pankin hallitus.

OP Osuuskunnan hallintoneuvosto hyväksyy ryhmän palkitsemisen periaatteet, päättää pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmästä, vahvistaa ryhmän palkitsemisjärjestelmien yhteiset ehdot sekä antaa suosituksia lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmille. Hallintoneuvosto omistaa johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmän ja päättää järjestelmän mittarit, tavoitetasot sekä enimmäispalkkiot. Hallintoneuvoston puheenjohtajisto päättää OP Osuuskunnan johtokunnan palkitsemiseen liittyvät asiat.

Hallintoneuvoston asettama OP Ryhmän palkitsemisvaliokunta seuraa ja valvoo hallintoneuvoston toimeksiannosta palkitsemisjärjestelmien toimivuutta, palkitsemisen kilpailukykyä ja palkitsemisrakenteiden kykyä tukea ryhmän pitkäjänteisiä tavoitteita. Valiokunta hyväksyy ja tarkistaa vuosittain ryhmän palkitsemislinjaukset.

OP Osuuskunnan johtokunnan HR-valiokunta sekä OP Osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajisto toimivat palkitsemisasioiden valmistelueliminä. OP Ryhmän palkitsemisvaliokunta toimii osuuspankkien johdon palkitsemisasioiden valmisteluelimenä.

Sisäinen tarkastus arvioi vuosittain hallintoneuvoston hyväksymän palkitsemisjärjestelmän noudattamista.

Hallinnon palkitseminen

OP Ryhmän palkitsemisvaliokunta antaa vuosittain suosituksen osuuspankeille hallinnon palkkioista ja palkitsemisesta. Esitys kattaa suosituksen osuuspankkien hallintoneuvostojen ja hallitusten puheenjohtajien ja jäsenten kuukausi- ja kokouspalkkioista.

OP Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsenten palkkioista ja muista etuisuuksista päättää osuuskunnan kokous.

Osuuskuntakokouksen OP Osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajalle, varapuheenjohtajille ja jäsenille vahvistamat kuukausipalkkiot vuodelle 2015 ovat seuraavat: puheenjohtaja 6 600 euroa, varapuheenjohtaja 3 300 euroa ja jäsenet 400 euroa. Muille kuin hallintoneuvoston puheenjohtajan johdolla toimivien valiokuntien puheenjohtajille maksetaan 1 650 euron kuukausipalkkiota. Lisäksi kaikille hallintoneuvoston jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 600 euroa kokoukselta. Hallinnon palkkiot maksetaan rahana.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet on vakuutettu OP-Eläkekassassa työntekijän eläkelain (395/2006) mukaisella vapaaehtoisella eläkevakuutuksella.

Pääjohtajan palkkaa, palkkioita ja muita etuuksia koskevat periaatteet

OP Ryhmän pääjohtajan – samoin kuin muiden johtokunnan jäsenten, varajäsenten ja tarkastusjohtajan – palkasta, palkkioista ja muista eduista päättää OP Osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajisto. Pääjohtajan toimisuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa johtajasopimuksessa, jonka hallintoneuvosto on hyväksynyt.

Pääjohtajan palkitseminen muodostuu kolmesta osasta: 1) peruspalkka (rahapalkka ja luontoisedut, perustana tehtävän vaativuus ja henkilön osaaminen ja suoriutuminen) 2) lyhyen aikavälin tuloksiin perustuva palkitseminen (tulospalkkiot, perustana

vuosisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen) sekä 3) pitkän aikavälin tuloksiin perustuva palkitseminen (OP Ryhmän yhteinen johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä, perustana ryhmän yhteiset strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen). Pääjohtajan eläkeikä on 63 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP Ryhmän omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Pääjohtaja kuuluu OP Eläkesäätiön lisäeläketurvan piiriin. Säätiössä karttuneen eläkkeen voi ottaa maksuun myös ennen sääntöjen mukaista vanhuuseläkettä ns. vapaakirjaeläkkeenä, jos työsuhde OP Ryhmässä päättyy.

Pääjohtajan toimituksessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Työsuhteen päättyessä johtajasopimuksessa erikseen määritellyissä tilanteissa maksetaan irtisanomisajan palkan lisäksi 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava summa.

OP Osuuskunnan johtokunnan palkitsemista koskevat periaatteet

OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenten ja varajäsenten sekä tarkastusjohtajan palkasta, palkkioista ja muista eduista päättää OP Osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajisto. Kunkin em. henkilön toimituksen ehdot on määritelty kirjallisessa johtajasopimuksessa, jonka hallintoneuvosto on hyväksynyt.

OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenten, varajäsenten sekä tarkastusjohtajan palkitseminen muodostuu kolmesta osasta: 1) peruspalkka (rahapalkka ja luontoisedut, perustana tehtävän vaativuus ja henkilön osaaminen ja suoriutuminen) 2) lyhyen aikavälin tuloksiin perustuva palkitseminen (tulospalkkiot, perustana vuosisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen) sekä 3) pitkän aikavälin tuloksiin perustuva palkitseminen (OP Ryhmän yhteinen johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä, perustana ryhmän yhteiset strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen).

Johtokunnan jäsenten sekä varajäsenen ja tarkastusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP Ryhmän omien eläkejärjestelmien mukaisesti.

Johtokunnan jäsenten lisäeläketurva on hoidettu OP-Eläkesäätiössä ja OP-Henkivakuutuksen lisäeläkevakuutuksella.

Johtokunnan jäsenten, varajäsenen ja tarkastusjohtajan kohdalla työnantajan noudatama irtisanomisaika on 6 kuukautta. Työsuhteen päättyessä johtajasopimuksissa erikseen määritellyissä tilanteissa johtokunnan jäsenille maksetaan irtisanomisajan palkan lisäksi enintään 6 kk rahapalkkaa vastaava summa.

OP Ryhmän lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmät

Lyhyen aikavälin palkitsemisen tavoitteena on ohjata, sitouttaa ja kannustaa henkilöstöä yrityksen vuositavoitteiden toteuttamiseen ja tuloksellisuuteen, varmistaa strategista johdettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä palkita haastavien tavoitteiden saavuttamisesta ja ylittämistä.

Jokainen OP Ryhmään kuuluva osuuspankki päättää omalta osaltaan lyhyen aikavälin palkitsemisen tavoitteista ja mittareista OP Osuuskunnan hallintoneuvoston suositusten pohjalta. OP Osuuskunnan johtokunta päättää palkitsemisesta keskusyhteisökonsernin osalta ja keskusyhteisökonserniin kuuluvien yritysten hallitukset vahvistavat yrityksen kuulumisen keskusyhteisökonsernin palkitsemisjärjestelmään.

Lyhyen aikavälin palkkiot maksetaan pääsääntöisesti rahana. OP Ryhmän riskiasemaan vaikuttavien henkilöiden kohdalla noudatetaan lainsäädännön edellyttämiä vaatimuksia palkkioiden maksun lykkäämisestä sekä suorittamisesta osin muulla instrumentilla kuin rahana muuttuvien palkkioiden ylittäessä määritellyn tason.

Kussakin organisaatiossa palkkiojärjestelmästä vastaava päätöksentekoeelin voi harkintansa mukaan muuttaa lyhyen palkitsemisjärjestelmänsä ehtoja, purkaa sen kesken vuoden tai lykätä palkkion maksua, jos olosuhteiden muutokset johtaisivat järjes-

telmää sovellettaessa yrityksen kannalta kohtuuttomaan lopputulokseen. Osuuspankki tai keskusyhteisökonserni voi olla maksamatta palkkiota osittain tai kokonaan, jos organisaation taloudellinen asema ei salli palkkioiden maksamista. Maksettu palkkio voidaan myös periä kokonaan tai osittain takaisin, jos henkilö on syyllistynyt väärinkäyttöksiin, tahallisesti vaarantanut liiketoiminnan tulevaisuutta tai rikkonut lakia.

OP Ryhmän johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä

OP Ryhmän yhteinen johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä koostuu kolmen vuoden ansaintajaksoista. Järjestelmän ensimmäinen ansaintajakso käsitti vuodet 2011–2013 ja käynnissä oleva ansaintajakso vuodet 2014–2016.

Johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmässä on ryhmätasoiset tavoitteet. Ensimmäiset tavoitemittarit ansaintajaksolla 2014–2016 ovat keskittäjäasiakkaiden määrän kasvu, OP Ryhmän tulos ennen veroja sekä ryhmän ydinvakavaraisuus (CET1). Lisäksi järjestelmä huomioi kannattavuuden (taloudellisen pääomavaateen tuotto) ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisen nk. rava-vakavaraisuuden. Palkkiota ei makseta, jos ryhmän rava-vakavaraisuus maksuhetkellä alittaa palkitsemisen vähimmäistason 130 %.

Vuonna 2014 alkaneella ansaintajaksolla johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluu OP Ryhmässä noin 320 henkilöä.

Johdon 2014–2016 pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmään kuuluvat henkilöt voivat saada tietyn, tehtävän mukaan porrastetun määrän Pohjola Pankki Oyj:n liikkeeseen laskemia debenttuureja, mikäli ansaintajaksolle asetetut OP Ryhmän strategiaan perustuvat tavoitteet saavutetaan. Järjestelmän mukainen palkkio maksetaan henkilölle ansaintajakson päätyttyä vuosina 2018, 2019 ja 2020 debenttuurien ja rahan yhdistelmänä kolmessa erässä edellyttäen, että ryhmän vakavaraisuus ylittää maksuhetkellä edellä todetun vähimmäistason. Rahana maksettavalla osuudella katetaan palkkionsaajalle palkkioista aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Palkkion maksamiseen liittyy työ- tai toimosuhteen voimassaoloa koskevia ehtoja sekä suojautumiskieltoon ja odotusaikaan liittyviä ehtoja. Suojautumiskielloilla tarkoitetaan, että rahoitusvälineitä tai vakuuttamista ei saa käyttää järjestelmään liittyvältä henkilökohtaiselta riskiltä suojautumiseen. Odotusaika merkitsee, että palkkionsaajan on omistettava järjestelmän kautta saamansa debenttuurit vuoden ajan palkkion maksamisesta.

OP Ryhmän henkilöstön pitkän aikavälin palkitseminen

Henkilöstön pitkän aikavälin palkitseminen toteutetaan OP Ryhmän henkilöstörahaston kautta. Jäsenyys henkilöstörahastossa perustuu työsuhteeseen. Kaikki ne henkilöt, jotka ovat vakituisessa tai määräaikaisessa työsuhteessa henkilöstörahastoon kuuluvaan OP Ryhmän yritykseen, ovat rahaston jäseniä (pl. johdon pitkän aikavälin palkitsemisen piiriin kuuluvat henkilöt).

Henkilöstön pitkän aikavälin palkitsemisen perustana on ryhmän yhteisten strategisten tavoitteiden saavuttaminen. Henkilöstörahaston ryhmätason tavoitteet ja tavoitemittarit ovat yhtenevät johdon pitkän aikavälin järjestelmän tavoitteiden kanssa. OP Ryhmän henkilöstörahastoon kuuluvan yrityksen hallitus päättää vuosittain henkilöstörahastoon siirrettävistä voittopalkkioista.

OP Ryhmän riskiasemaan vaikuttavien henkilöiden palkitseminen

Vakavaraisuusasetuksen edellyttämät tiedot OP Ryhmän riskiasemaan vaikuttavien henkilöiden palkitsemisesta julkaistaan vuosittain OPn verkkosivuilla.

Johtokunnan palkat ja luontaisedut vuonna 2015

OP Ryhmän pääjohtajalle maksettiin vuonna 2015 palkkaa 754 392 euroa ja luontoisetuja 21 600 euroa sekä vuodelta 2014 kertyneitä lyhyen aikavälin palkkioita 250 100 euroa eli yhteensä 1 026 092 euroa. Vuosilta 2011, 2012 ja 2013 kertyneitä lyhyen ja pitkän aikavälin palkkioita maksettiin vuonna 2015 viivästettynä 671 669 euroa.

Muiden johtokunnan jäsenten, varajäsenten ja tarkastusjohtajan palkat olivat 3 205 111 euroa ja luontoisedut 159 807 euroa. Vuosilta 2011–2014 kertyneitä lyhyen ja pitkän aikavälin palkkioita maksettiin 2 340 496 euroa. Yhteensä palkkoja ja palkkioita maksettiin muille johtokunnan jäsenille, varajäsenille ja tarkastusjohtajalle 5 705 414 euroa.

Palkat ja palkkiot sisältävät sekä vuosilta 2011, 2012 ja 2013 että vuodelta 2014 ansaituista tulospalkkioista vuonna 2015 maksetun osuuden. Pääjohtajan ja johtokunnan jäsenten vuodelta 2014 ansaitsemista lyhyen aikavälin tulospalkkioista ei ole lykätty erä myöhemmin maksettavaksi. Lykkäämismenettely perustuu luottolaitostoinnasta annetun lain (610/2014) mukaiseen menettelyyn, joka on kuvattu OP Ryhmän IFRS-tilinpäätöksen 2015 muuttuvaa palkitsemista koskevassa liitteessä 59.

Pääjohtajan ja muiden johtokunnan jäsenten sekä varajäsenten ja tarkastusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP Ryhmän omien eläkejärjestelmien mukaisesti.

Vuoden 2015 osalta lisäeläkevakuutuksen kustannukset olivat 599 000 euroa. OP-Eläkesäätiön lisäeläketurvasta ei kirjattu kustannuksia vuonna 2015.

Lisäeläkekustannukset on julkistettu Euroopan pankkiviranomaisen EBA:n vuosittain keräämissä palkitsemista koskevissa tiedoissa Euroopan parlamentin ja neuvoston vakavaraisuusasetuksen 575/2013 ja direktiivin 2013/36 mukaisesti.

Sekä pääjohtajan että muiden johtokunnan jäsenten, varajäsenten ja tarkastusjohtajan osalta työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta. Työsuhteen päättyessä johtajasopimuksissa erikseen määritellyissä tilanteissa pääjohtajalle maksetaan irtisanomisajan palkan lisäksi enintään 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava summa ja muille johtokunnan jäsenille, varajäsenelle ja tarkastusjohtajalle enintään 6 kuukauden rahapalkkaa vastaava summa.

	Pääjohtaja	Muut johtokunnan jäsenet, varajäsen ja tarkastusjohtaja	Yhteensä
Säännöllinen rahapalkka	754 392	3 205 111	3 959 503
Luontoisedut	21 600	159 807	181 407
Ansaittu lyhyen aikavälin tulospalkkio vuodelta 2014	250 100	743 262	993 362
2015 maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä	1 026 092	4 108 180	5 134 272
Vuosina 2011, 2012 ja 2013 ansaittujen tulospalkkioiden finanssialan säädösten mukaisesti lykätystä osuudesta vuonna 2015 maksettu osa (*)	671 669	1 597 234	2 268 903
2015 maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut sekä maksettu lykätty tulospalkkio yhteensä	1 697 761	5 705 414	7 403 175
*) Sisältää vuonna 2015 maksetun osuuden vuosilta 2011, 2012 ja 2013 ansaitusta tulospalkkiosta sekä vuonna 2015 maksetun osuuden vuosina 2011–2013 ansaitusta pitkän aikavälin palkkiosta. Loppuosa vuosilta 2012 ja 2013 ansaitusta palkkiosta on lykätty maksettavaksi vuosina 2016–2017. Lykättyjen erien maksaminen edellyttää erillistä päätöstä.			

OP Ryhmän sijoituspalvelua tarjoavilla yhteisöillä, kuten jäsenluottolaitoksilla, on omat sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeet. Ohjeet sisältävät määräyksiä sisäpiirintiedosta, kielletystä sisäpiirintiedon käytöstä, sisäpiirirekistereistä, sisäpiiriläisiä koskevista kaupankäyntirajoituksista sekä sisäpiirihallinnosta. Lisäksi ohjeissa käsitellään vaikuttavassa asemassa olevia henkilöitä koskevia rajoituksia ja rajoitusten noudattamista koskevan valvonnan järjestämistä.

Lisäksi OP Ryhmässä arvopaperien liikkeeseenlaskijana toimivilla Pohjola Pankki Oyj:llä ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:llä on sisäpiiri- ja kaupankäyntiohje. Henkilöt, joilla on säännöllinen pääsy Pohjola Pankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n liikkeeseen laskemiin arvopapereihin liittyvään sisäpiirintietoon, kuuluvat edellä mainittujen yhtiöiden ei-julkisiin yrityskohtaisiin sisäpiirirekistereihin.

Sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeet perustuvat muun muassa arvopaperimarkkinoita koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamaan sääntelyyn ja Finanssialan Keskusliiton sijoituspalveluja tarjoavien jäsenyhteisöjen kaupankäyntiohjeeseen.

Ohjeiden tarkoituksena on edistää arvopaperimarkkinoilla toimivien luottamusta OP Ryhmän, Pohjola Pankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n toimintaan.

OP-Palvelut Oy ylläpitää OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen julkisia sisäpiirirekistereitä ja pysyviä yrityskohtaisia sisäpiirirekistereitä. Rekisterinpito on järjestetty Euroclear Finland Oy:n (entinen Suomen Arvopaperikeskus Oy) ylläpitämän SIRE-järjestelmän kautta. OP Lakiasiat hoitaa rekisterinpitoon liittyviä käytännön tehtäviä.

OP Ryhmään kuuluvat yhtiöt pitävät tarvittaessa itse hankekohtaista sisäpiirirekisteriä.

OP Ryhmän jäsenpankkien toimintaan luottolaitoksena kuuluu osallistuminen asiakkaiden tekemiin arvopaperikauppoihin tai muihin arvopapereita koskeviin järjestelyihin. Jäsenpankit ja niiden johto- ja toimihenkilöt voivat saada myös rahoitusjärjestelyjen yhteydessä tai osana pankin muuta tavanomaista toimintaa asiakasyrityksiä koskevia sisäpiirintietoja. Muun muassa mainituista syistä jäsenpankit ja niiden johto- ja toimihenkilöt ovat laissa tarkoitetun sisäpiirisääntelyn alaisia.

Sisäpiiriasioista järjestetään säännöllisesti koulutusta. Koulutus ajoitetaan erityisesti sisäpiiriohjeistuksen muutostilanteisiin.

Sisäpiirirekisterien julkisuus ja nähtävilläpito

Jokaisella on oikeus tutustua julkiseen sisäpiirirekisteriin ja saada kulujen korvaamista vastaan rekisterin tiedoista otteita ja jäljennöksiä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia. Pysyvän yrityskohtaisen sisäpiirirekisterin tai hankerekisterien sisältämät tiedot eivät ole julkisia. Otteita ja jäljennöksiä julkisesta sisäpiirirekisteristä voi tilata OP Lakiasiat Varallisuudenhoidon juridinen tuki - yksiköstä. Yksilöidyt tietojenluovutuspyynnöt pyydetään toimittamaan kirjallisesti osoitteella:

OP Lakiasiat Varallisuudenhoidon juridinen tuki
PL 1068
00101 Helsinki

11 Tiedonantopolitiikka

OP Osuuskunnan tytäryhtiöt Pohjola ja OPA vastaavat OP Ryhmän varainhankinnasta raha- ja pääomamarkkinoilta. OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen liikkeeseenlaskemat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena NASDAQ Helsingin ohella tai sijaan London Stock Exchangessa, SIX Swiss Exchangessa tai muissa arvopaperipörssissä. Pohjola on myös laskenut liikkeelle listaamattoman samurai-joukkovelkakirjalainan Japanin markkinoille.

OP Ryhmä, Pohjola ja OPA noudattavat tiedonantopolitiikassaan Suomen lainsäädäntöä sekä NASDAQ Helsingin ja soveltuvin osin muiden pörsien sääntöjä sekä Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita. Edellisten lisäksi OP Ryhmän viestinnässä huomioidaan Corporate Governance -ohjeistus ja ryhmän hyvän liiketavan periaatteet (Code of Business Ethics).

OP Osuuskunnan johtokunnan 16.12.2014 hyväksymää tiedonantopolitiikkaa (disclosure policy) sovelletaan joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoiden (Pohjola Pankki ja OPA) ja OP Ryhmän tiedottamisen toimintaperiaatteisiin ja -tapoihin. Tiedonantopolitiikka on hyväksytty Pohjola Pankin hallituksessa 16.12.2014 ja OPAn hallituksessa 18.12.2014. OP Osuuskunnan johtokunta on 16.12.2014 linjannut keskusyhteisökonsernin johtamisjärjestelmä, organisaatorakenteiden uudistaminen sekä yhteenliittymän keskinäinen vastuu huomioiden, että OP Osuuskunnan tehtävänä on huolehtia piiriin kuuluvien tietojen julkistamisesta, jakelusta ja saatavilla pidosta. Tytäryhtiöt raportoivat ja julkaisevat erikseen omat osavuosikatsauksensa, toimintakertomuksensa ja tilinpäätöksensä. OP Osuuskunta tiedottaa muista tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvista asioista tytäryhtiöiden puolesta ja nimissä. Käytännössä tiedotteet annetaan tällöin OP Ryhmän ja liikkeeseenlaskijan nimissä. Tiedottaminen arvioidaan Pohjolan ja OPAn liikkeeseenlaskemien arvopapereiden osalta liikkeeseenlaskijakohtaisesti. Vastuu liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä on kullakin liikkeeseenlaskijalla.

Tiedonantopolitiikassa on kuvattu ne keskeiset toimintaperiaatteet ja -tavat, joiden mukaisesti OP Ryhmä ja liikkeeseenlaskijat kommunikoivat pääomamarkkinoiden markkinaosapuolien ja muiden sidosryhmien kanssa. Poliitikassa kuvataan lisäksi säännöllisen ja jatkuvan tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen julkistamisesta, jakelua ja saatavillapitoa. OP Ryhmä arvioi ryhmän tiedonantopolitiikan johdonmukaisuutta, toimivuutta ja riittävyyttä säännöllisesti vähintään vuosittain.

OP Ryhmän viestinnän tehtävänä on edistää ryhmän liiketoimintaa välittämällä oikeaa tietoa ryhmän tavoitteista ja toiminnasta kaikille sidosryhmille. Ulkoisen ja sisäisen viestinnän tavoitteena on tukea ryhmän strategiaa ja liiketoiminnallisia tavoitteita sekä rakentaa ja ylläpitää osaltaan vahvaa ja vastuullista yrityskuvaa ja edistää ryhmän yhteistoimintaa. Sekä ulkoinen että sisäinen viestintä ovat tosiasioihin pohjautuvia ja antavat oikean kuvan esitettävistä asioista.

Tiedonantopolitiikka on julkaistu internetsivuilla www.op.fi > OP Ryhmä > Hallinnointi > Tiedonantopolitiikka. OP Ryhmän internetsivujen osoite on www.op.fi.

12 Yhteiskuntavastuu

Yhteiskuntavastuu on tiivis osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja osa ryhmän strategiaa. OP Osuuskunnan johtokunta päättää ryhmän yhteiskuntavastuun suuntaviivoista ja hyväksyy ryhmän yhteiskuntavastuuohjelman. Yhteiskuntavastuu kuuluu johtokunnassa viestintäjohtajan vastuualueelle. Johtokunnan kokoonpanossa ja jäsenten osaamisvaatimuksissa otetaan huomioon, että johtokunnassa on riittävästi yhteiskuntavastuun osaamista. Suoritumista arvioidaan yhteiskuntavastuuohjelman KPI-mittarien toteutumisen perusteella, joita tarkastellaan säännöllisesti johtokunnan vuosirytmien mukaisesti.

Yhteiskuntavastuutyötä ohjaavat keskusyhteisön johtokunnan vahvistamat yhteiskuntavastuun linjaukset. Vastuu käytännön yhteiskuntavastuutyöstä on ryhmän yritysten hallituksilla ja johtoryhmillä, jotka toteuttavat yhteiskuntavastuuta omien päätöksentekoprosessiensa mukaisesti. Identiteetti ja viestintä tukee ryhmän yhteisöjä ja toimintoja yhteiskuntavastuuohjelman toteuttamisessa sekä vuoropuhelussa sidosryhmien kanssa ja saattaa tarvittaessa sidosryhmien huolenaiheita johtokunnan tietoon.

OP Ryhmässä noudatetaan hallintoneuvoston hyväksymiä hyvän liiketavan periaatteita (Code of Business Ethics). OP Ryhmä kunnioittaa ja noudattaa kansainvälisiä taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun periaatteita. Ryhmä on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteen periaatteiden edistämiseen. OP-Varallisuudenhoito on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. OP Ryhmä raportoi yhteiskuntavastuustaan säännöllisesti Global Reporting Initiative (GRI) -ohjeiston mukaisesti.

13 Hallinnointiperaatteiden päivitys

Säännöllisesti päivitettävä OP Ryhmän hallinnointiperaatteet -osio on nähtävillä op.fi internet-sivuilla.